

เพื่อความเข้าใจ และการมีส่วนร่วม ดูแลรักษาวัฒนธรรม ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

เข้าใจถิ่น เข้าใจเที่ยว

สงขลา

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

รู้จักสงขลา

ภูมิประเทศ ธรรมชาติ จดเปลี่ยนแห่งยุคสมัย คนสงขลา อาหารท้องถิ่น

เทศกาล-งานประเพณี

แหล่งศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ หาดทรายงาม

ย่านบ้านเก่า ศาลหลักเมือง หาดสมิหลา เขาตั้งกวน พิพิรภัณฑสถานแห่งชาติสงขลา พิพิธภัณฑ์พะสำมะรงค์ วัดมัชฌิมาวาส

ล่องทะเลสาบสงขลา เกาะยอ

สะพานติณสูลานนท์ สถาบันทักษิณคดีศึกษา วัดเขากฏิ ถนนสายวัฒนธรรม วัดท้ายยอ

เที่ยวถิ่นเมืองเก่า คาบสมุทรสทิงพระ

ป้อมสงขลาเก่าหัวเขาแดง วัดสุวรรณคีรี วัดจะทิ้งพระ อุทยานนกน้ำคูขุด วัดดีหลวง วัดพะโคะ วัดสีหยัง วัดเจดีย์งาม ตกปลาปากน้ำ เที่ยวฟาร์มนกเขา

ธรรมชาติ หาดทรายงาม

ปากน้ำเทพา หาดสะกอม หาดสร้อยสวรรค์ หาดทรายแก้ว เกาะขาม หมู่บ้านทำกรงนก ฟาร์มนกเขาแอทอง สำนักปฏิบัติธรรมโคกสัก (วัดขวด)

ประตูสู่เพื่อนบ้าน

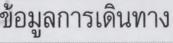
ศูนย์กลางการค้า คมนาคมภาคใต้

ย่านจับจ่ายใจกลางเมือง วัดหาดใหญ่ใน วัดถ้ำเขารูปช้าง ตลาดปาดังเบซาร์

ท่องธรรมชาติ

สัมผัสสายน้ำ ขุนเขา ป่าดิบชื้น

น้ำตกบริพัตร เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง อุทยานแห่งชาติเขาน้ำค้าง

 ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันที่เคารพยิ่งของชาวไทย ๒. ช่วยใส่ใจสิ่งแวดล้อมและเคารพวิถีไทย ๓. ใช้บริการบริษัทน้ำเที่ยวที่มีใบอนุญาต ท่านจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ๔. ข้อมูลรายละเอียดในเอกสารนี้ อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

สารบัญ

മെന-മെ

ର୍ଗ-।ଜର

ලා ල ල

len b-len ml

ത്രന്-നര

തിയ-നമ

നെ 5-നെ

สัญลักษณ์แนะนำกิจกรรม

เข้าใจถิ่น เข้าใจเที่ยว

ลิขสิทธิ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สงานลิขสิทธิ์การพิมพ์ช้ำ

และ/หรือลอกเลียนส่วนใดส่วนหนึ่ง ของหนังสือเล่มนี้ ไม่ว่าจะด้วยสื่อใดๆ จะกระทำโดยปราศจากการยืนยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของสิขสิทธิ์มิได้ คณะกรรมการอำนวยการจัดพิมพ์หนังสือตามแผนงานเงินกู้

เพื่อการท่องเที่ยวและส่งเสริมการสร้างงาน ภายใต้โครงการ

นางสุมณฑา นาครทรรพ ผู้อำนวยการฝ่ายบริการการตลาด นายทัศนะ วงศ์รัตน์ ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมการตลาด

นายเศรษฐพล จินดานนท์ ผู้อำนวยการกองบริหารวิสาหกิจ

นายพงศธร เกษสำลี ผู้อำนวยการกองผลิตอปกรณ์โฆษณา

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักบริหารหนี้สาธารณะ กรมการปกครอง กรมโยธาธิการ

รองผู้ว่าการฝ่ายบริหารการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

หน่วยงานประสานงานกลางและรับผิดชอบ

สำนักงบประมาณ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมป่าไม้ กรมศิลปากร

กรมประชาสงเคราะห์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ธนาคารเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งประเทศญี่ปุ่น

ลงทนเพื่อสังคม (Social Investment Project : SIP)

พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๔๓ จำนวน ๑๕,๐๐๐ เล่ม

นายภราเดช พยัฆวิเชียร

รองผู้ว่าการฝ่ายบริหาร นายพัชร์พงศ์ อภิชาตะพงศ์ รองผู้ว่าการฝ่ายการตลาด นายสันติชัย เอื้อจงประสิทธิ์

ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย นางจฑามาศ ศิริวรรณ

รองผู้ว่าการฝ่ายวางแผนและพัฒนา

ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและงบประมาณ

นางสาวเพ็ญสุดา ไพรอร่าม

ผู้อำนวยการโครงการ

นางจทามาศ ศิริวรรณ

แหล่งเงินกั

จัดทำโดย

ที่ปรึกษา

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ศ.สุธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์

ข้อมูล/ถ่ายภาพ/ออกแบบ/ ภาพประกอบและตำเนินการผลิต

บริษัท แปลน โมทิฟ จำกัด

ตกปลา

ล่องเรือ 😒

จุดชมทิวทัศน์ 🚰 ปฏิบัติธรรม 👲

ธรรมชาติ

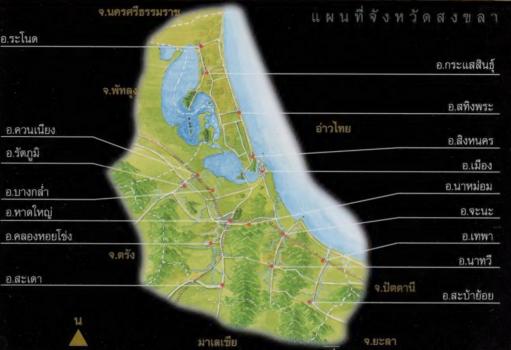
ของที่ระลึก

ร้จักสงขลา

ภูมิประเทศ-ธรรมชาติ

สงขลา ได้รับสมญานามว่า "เมืองใหญ่สองทะเล" เนื่องจาก ทางฝั่งตะวันตกติดทะเลสาบสงขลา หรือที่คนท้องถิ่นเรียกว่า "ทะเลใน" และทางตะวันออกติดอ่าวไทย หรือที่คนท้องถิ่น เรียกว่า "ทะเลนอก"

เขตสันทรายและที่ราบลุ่ม บริเวณ "แผ่นดินบก" หรือ "คาบสมทรสทิงพระ" ในอดีตสันทรายพัฒนาจากสันทราย นอกฝั่งที่ก่อตัวบนลานดินเหนียว โดยมี ปะการังเป็นแกนกลางเชื่อมโยงเกาะ ต่างๆ จนเกิดเป็นสันทรายแนวยาวตลอด ชายฝั่ง เริ่มตั้งแต่อำเภอระโนด อำเภอ กระแสสินธ์ อำเภอสทึ่งพระ อำเภอ สิงหนคร ต่อเนื่องถึงอำเภอเมือง อำเภอ จะนะ อำเภอนาหม่อม และอำเภอเทพา สันทรายเป็นที่ตั้งชมชน ที่ล่มระหว่าง สันทรายเป็นแหล่งปลูกข้าว

เชตควนและที่ล่ม "ควน" เกิดจาก แผ่นดินยกตัวสูง เขตควนและที่ลุ่มตั้งอยู่ ท่างจากชายฝั่งทะเลและติดกับทะเลสาบ พื้นที่ลักษณะนี้อยู่ในบางส่วนของอำเภอ

หาดใหญ่ อำเภอควนเนียง และอำเภอ

้ เขตที่ราบลุ่มริมทะเลสาบสงขลา อยู่ในพื้นที่ในอำเภอบางกล่ำ อำเภอ ควนเนียง อำเภอหาดใหญ่ และบางส่วน ของอำเภอเมือง ทะเลสาบสงขลามี พื้นที่ประมาณ ๑.๐๔๐ ตารางกิโลเมตร หรือ ๖๑๖,๗๕๐ ไร่ เกิดจากการปิดกั้นด้วย สันทรายใหญ่ที่ทอดยาวจากปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราชจนถึงหัวเขาแดง ปากคลองสงขลา ทะเลสาบสงขลาแบ่ง ออกเป็น ๓ ตอน คือ ทะเลน้อย ซึ่งเป็น น้ำจืด ทะเลสาบตอนบนหรือทะเลหลวง ส่วนใหญ่เป็นน้ำกร่อยทะเลสาบตอนล่าง เป็นน้ำเค็ม และน้ำกร่อย ลักษณะดัง กล่าวก่อให้เกิดความหลากหลายของพืช

อาหารสำคัญของชมชน บริเวณปาก ทะเลสาบสงขลา ต่ำบลเกาะยอ มีการ เลี้ยงปลากะพงในกระชังมีการเลี้ยงปลา กระบอกตามชายฝั่งทะเลอ่าวไทย และ บริเวณทะเลสาบสงขลา ในตำบลเกาะยอ ตำบลเขาแดง อำเภอเมือง ทางตอนเหนือ ของทะเลสาบเป็นที่ราบล่มซึ่งเป็นอ่ข้าว อ่น้ำของภาคใต้

เขตภูเขาและที่ราบเชิงเขา เป็น ส่วนหนึ่งข้องสันเขาที่ต่อเนื่องมาจาก เทือกเขาในประเทศมาเลเชีย อยู่ในเขต อำเภอสะบ้าย้อยอำเภอนาทวีอำเภอสะเดา อำเภอนาหม่อม อำเภอคลองหอยโข่งและ บางส่วนของอำเภอหาดใหญ่

ก่อนประวัติศาสตร์

ยุคหิน พบขวานหินอายุประมาณ ๓,๐๐๐ ปี่ ที่บ้านพลีควาย ตำบลกระดังงา อำเภอ สทึงพระ แสดงให้เห็นว่าชมชนย้ายจาก ้ ถ้ำมาตั้งถิ่นฐานบริเวณที่ราบล่มอันอดม สมบูรณ์ริมทะเลสาบสงขลา และตาม แนวสันทรายคาบสมทรสทิงพระ ยคสำริด พบกลองมโหระทึกสำริต เ อำเภอจะนะ แสดงให้เห็นว่ามีการตั้ง ถิ่นฐานริมฝั่งทะเลและมีการติดต่อ แลกเปลี่ยนกับชมชนอื่น

สมัยประวัติศาสตร์

พทธศตวรรษที่ ๖-๘ สันนิษฐานว่าบ้าน สทิงหม้อเป็นชมชนแรกที่ตั้งถิ่นฐานบน คาบสมทรสทิ้งพระ มีอาชีพการค้าและ ประมง นับถือศาสนาฮินด ต่อมาเกิด เมืองสทิงพระ ซึ่งเป็นท่าเรือและทำ

พทธศตวรรษที่ ๑๒ พทธศาสนาแพร่ส่ คาบสมุทรสทิงพระผ่านการค้ากับอินเดีย

พทธศตวรรษที่ ๑๓ สทิงพระเป็นเมืองท่า นานาชาติและศนย์การปกครองดินแดน รอบทะเลสาบสงขลา

かかいかがかりのかかい

พทธศตวรรษที่ ๑๕ รับพทธศาสนามหา-ยานจากอินเดีย

พุทธศตวรรษที่ ๑๘ หลังอาณาจักร ศรีวิชัยเสื่อมประชาชนในคาบสมทรสทิง พระเปลี่ยนมานับถือพทธศาสนาลัทธิ ลังกาวงศ์จากการปฏิสัมพันธ์กับศรีลังกา

ปลายพทธศตวรรษที่ ๑๙ เกิดชมชน "เมืองพัทลงที่พะโคะ" ปัจจุบันตั้งอยู่ที่ วัดพะโคะ อำเภอสทิงพระ เมืองพะโคะ ภายใต้การปกครองของกรงศรีอยุธยา เป็นทั้งชมชนท่าเรือและการเกษตรอีกทั้ง ยังเป็นศูนย์กลางสำคัญของชมชนที่นับ ถือพุทธศาสนาลัทธิลังกาวงศ์ ทางใต้สด

ที่หัวเขาแดงเป็นเมืองท่านานาชาติ อยู่ในการปกครองของดาโต๊ะ โมกอลล์ มีบทบาทในฐานะเมืองกันชนระหว่าง ผู้น้ำมูสลิม พ่อค้าจากอินเดียใต้เรียก พทธศาสนาแบบลังกาวงศ์ (ซึ่งมีนคร ชมชนบริเวณนี้ว่า "สิงขรบคร" หรือ ศรีธรรมราชเป็นศนย์กลาง) กับศาสนา เมืองภเขา อิสลามที่แพร่มาจากเกาะสมาตราและ มลายตอนล่างส่ปัตตานี เกิดประเพณี

ครึ่งหลังของพทธศตวรรษที่ ๒๓ ชาวจีนมีบทบาทสำคัญด้านการค้าและ ขยายชมชนออกไปตั้งบ้านเรือนบนที่ ราบแคบๆ ปลายสดของคาบสมทร สทิงพระ ต่อมากลายเป็น "เมืองสงขลา ฝั่งแหลมสน" ใกล้วัดบ่อทรัพย์ และ วัดสวรรณคีรี

กลางพทธศตวรรษที่ ๒๒ เมืองสงขลา

พุทธศตวรรษที่ ๒๔ สมัยกรุงธนบุรี สม เด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงแต่ง ตั้งนายจีนเหยี่ยง แซ่เฮา (ตันตระกูล ณ สงขลา) นายอากรรังนก เป็นหลวง สวรรณคีรีสมบัติผู้สำเร็จราชการเมือง ง สงขลา ในปี พ.ศ. ๒๓๐๔

สมัยรัตนโกสินทร์ เมืองสงขลาฝั่ง แหลมสนย้ายมาอยู่ฝั่งบ่อยาง ซึ่งเป็น ที่ตั้งเมืองสงขลาในปัจจุบัน ในปี พ.ศ. ๒๓๔๕ ตรงกับสมัยรัชกาลที่ ๓

รัชกาลที่ ๕ เมืองสงขลาอย่ในมณฑล นครศรีธรรมราช มีเรือเมล์ระหว่าง สงขลากับกรุงเทพฯ เมืองต่างๆ ทาง ภาคใต้และสิ่งคโปร์ สงขลากลายเป็น เมืองท่าศนย์กลางการค้าภาคใต้ เริ่ม ปลูกขางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจ

ทศวรรษที่ ๒๔๖๐ สร้างทางรถไฟ ที่อำเภอเหนือ ซึ่งต่อมาเปลี่ยนเป็น อำเภอหาดใหญ่ ซึ่งกลายเป็นชมทาง รถไฟใหญ่ที่สุดในภาคใต้

รัชกาลที่ ๗ พ.ศ. ๒๔๗๕ ยกเลิกมณฑล และภาค เปลี่ยนเป็นจังหวัด

หลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ มีการปลก ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจ ทำเหมือง แร่ดีบุก การประมง การค้า และธุรกิจ

เป็นอาหารว่าง คล้ายยำสลัด มีรส เปรี้ยว เค็ม หวาน ประกอบด้วยเส้น หมี่ เต้าหู้ทอด หมูทั่นเป็นชิ้น กุ้งฝอย สดผสมแป้งและน้ำกะทิทอดกรอบ ไข่ตัม ผักบังลวก ถั่วงอกลวก แตงกวา หั่นฝอย ราดด้วยน้ำยา ซึ่งทำจาก น้ำส้มสายชผสมน้ำตาลปั๊บ และ น้ำปลา เติมพริกโขลกละเอียต เจ้า อร่อยอย่ด้านหลังตลาตกิมหยง

สงขลา ตั้งอยู่บนเส้นทางติดต่อโลกวัฒนธรรมตะวันออก-ตะวันตก หม่เกาะและแผ่นดินใหญ่ จึงเป็นเบ้าหลอมทางชาติพันธุ์ เป็นขอบ รอยต่อระหว่างวัฒนธรรมฮินดู-พุทธ-มุสลิม และเป็นแหล่งตั้ง ถิ่นฐานใหญ่ของชาวจีนโพ้นทะเล อันเป็นผลจากการที่สงขลา เป็นเมืองท่าการค้าเสรีมาตั้งแต่กดีต

คนไทยพทธ

เป็นคนท้องถิ่นภาคใต้ มีทั้งคนท้องถิ่น สงขลา และที่อพยพมาจากพัทลง นครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่ประกอบ อาชีพเกษตรกรรม ทำไร่และทำนา

คนไทยมสลิม

อยู่ภายใต้วัฒนธรรมชวา-มลาย คน ไทยมุสลิมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ ประมง หรือค้าขาย ตั้งถิ่นฐานบริเวณ ชายฝั่งทะเลสาบ และอ่าวไทย นอก จากนั้น ยังมีชุมชนชาวไทยมุสลิมใน เขตรอยต่อวัฒนธรรมพทธ-มสลิม ระหว่างจังหวัดสงขลา-ปัตตานี้ ใน เขตอำเภอเทพา อำเภอจะนะ จังหวัด สงขลา, และในเขตอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดยะลา

คนไทยเชื้อสายจีน

ชาวจีนฮกเกี้ยนเริ่มมาตั้งถิ่นฐาน และ มีบทบาททางเศรษฐกิจ และการปกครอง ในสงขลาช่วงปลายกรุงศรีอยุธยาโดย เริ่มจากนายจีนเหยี่ยง แช่เฮา คนจีน และวัฒนธรรมจีนเข้ามาผสมผสาน กับวัฒนธรรมไทยอย่างเด่นชัดช่วง รัชกาลที่ ๓-๕ ปัจจุบันแหล่งคนจีน กลุ่มใหญ่ที่สุดอยู่ที่อำเภอหาตใหญ่ ซึ่งคนจีนเป็นผู้บุกเบิกเปลี่ยนป่าให้ เป็นเมืองธรกิจสำคัญในทุกวันนี้

เทศกาลสงกรานต์

เป็นงานที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี นักท่องเที่ยวที่นิยมมาเที่ยวงาน มีทั้ง ชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดย เฉพาะชาวมาเลเซียและสิงตโปร์ วันที่จัดงาน ๑๓-๑๕ เมษายน สถานที่จัดงาน บริเวณถนนนิพัทธ์ อุทิศ ๑, ๒, ๓ อำเภอหาดใหญ่

การพระราชทานที่กัลปนา แก่คณะ

ลังกาชาติ ซึ่งมีวัดพะโคะเป็นศนย์กลาง

พทธศตวรรษที่ ๒๐ เมืองพะโคะ เสื่อม

จากการปลับสะดมของโจรสลัต ราษภร

อพยพไปตั้งชมชน บริเวณเชิงเขาแดง

ปากทะเลสาบสงขลา ซึ่งต่อมาคือเมือง

สงขลาริมเขาแดง และที่บางแก้ว อำเภอ

เขาชัยสน จังหวัดพัทลง

งานทุ่มผ้าเจดีย์เขากูฏิ เกาะยอ

เป็นงานบญประเพณีท้องถิ่นของ ชาวเกาะยอ เพื่อนมัสการสมเด็จเจ้า เกาะยอ อดีตเจ้าอาวาสวัดเขากฏิ ซึ่ง เป็นที่เคารพนับถือของชาวเกาะยอ ชาวบ้านจะร่วมใจกับทุกผ้าเพื่อหุ่ม องค์พระเจดีย์ งานแบ่งออกเป็น ๒ วัน วันแรกเป็นงานแท่ผ้าไปรอบเกาะยอ และเช้าวันที่สอง เป็นการแห่ผ้าขึ้น เขากภิ

วันที่จัดงาน ประมาณเดือนพฤษภาคม สถานที่จัดงาน เกาะยอ

เทศกาลทำบญวันสารทเดือนสิบ หรือแห่หมรับ

จัดขึ้นเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้ญาติพื่ น้องผู้ล่วงลับ โดยจัดสำรับอาหารไป ทำบุญที่วัด งานทำบุญเดือนสิบของ อำเภอสทิงพระจะแตกต่างจากที่อื่น คือมีการแห่ห่นทองซึ่งใช้แทนญาติ หรือบคคลอาวโสที่เป็นที่เคารพนับถือ วันที่จัดงาน วันแรม ๑ ค่ำกับแรม ๑๕ ค่ำ เดือนสิบ (ประมาณเดือน กันยายน)

สถานที่จัดงาน จัดเวียนกันระหว่าง ๔ วัดบนเกาะคือ วัดเขาบ่อ วัตแหลมพ้อ วัดโคกเปี้ยวและวัดท้ายยอ

ประเพณีลากพระ และตักบาตรเทโว

ก่อนวันงานมีการทุ่มผ้าพระเจดีย์บน ยอดเขาตั้งกวน ในวันงานช่วงเช้าเป็น พิธีตักบาตรเทโว โดยพระสงฆ์หลาย ร้อยรูปจะเดินลงบันไดมาเพื่อรับ บิณฑบาตที่เชิงเขาตั้งกวน ช่วงสาย จะมีเรือพระจากวัดต่างๆ ในจังหวัด สงขลา เคลื่อนผ่านเพื่อให้พทธศาส-นิกชนได้ร่วมทำบุญและลากพระ ตามความเชื่อว่าจะได้บญกศลแรง เรือพระจากวัดต่างๆ จะมารวมกันที่ บริเวณสระบัว เพื่อร่วมประกวด การตกแต่งเรือพระ ที่บ้านแหลมโพธิ์ มีการเล่นเพลงเรือในงานอีกด้วย

วันที่จัดงาน วันขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ (ประมาณเดือนตุลาคม หลังวันออก พรรษา) สภาบที่จัดงาบ คำเภอเบือง จังหวัด

เต้าทู้ยี้เสวย

เป็นอาหารขึ้นชื่อของเมืองสงขลา ตัน ตำรับต้องของตระกูลสุมังคละ ถนน นางงาม ร้านนี้สืบทอดกรรม วิธีใน การผลิตตามแบบบรรพบุรุษมา ๔ ช่วงคน ที่ได้ชื่อว่า "เต้าหู้ยี้เสวย" เพราะเคยทูลเกล้าฯ ถวายรัชกาลที่ ๖ และรัชกาลที่ ๘ มาแล้ว

ขนมดู

เป็นขนมชื้นชื่อของสทิงพระ มีรสชาติ หอมหวาน มัน ทำจากการนำข้าวสารไป คั่วจนสุกกรอบ นำไปโม่ให้ละเอียด ผสมกับน้ำตาลโตนดที่เคียวจนข้น จากนั้นใส่มะพร้าวแก่ขูด ใส่เกลือ คน จนขนมแห้ง ทิ้งไว้ให้เย็น แล้วปั้น เป็นก้อนแล้วคลุกแป้งเพื่อไม่ให้ติดมือ

เป็นอาหารท้องถิ่นของชาวเกาะยอ รับประทานกับใบชะพลู นอกจากนั้น ยังมีสาหร่ายตากแห้งนำไปใส่แกงจืด หรือผัดรับประทานแทนเส้นหมื่ ดี กว่าตรงที่เส้นมีความกรุบกรอบ

ปลาดูกร้า

ทำจากปลาดุกอุ่ยนำไปหมักในภาชนะ ดินเผา ที่เรียกว่า เนียง จากนั้นนำไป ตาก แล้วชุบน้ำตาลโตนดชัน แล้ว หมักอีกครั้ง เวลารับประทาน นำมา ทอดหรือย่าง สามารถเก็บไว้ได้นาน

หนึ่งในกีฬาพื้นเมืองของชาวใต้ นอก จากชนไก่และกัดปลา เป็นที่นิยมใน หมู่ชาวไทยอิสลามและชาวไทยพุทธ

การชนโคเป็นการนำวัวตัวผู้ ๒ ตัว มาชนกันในแต่ละรอบ โดยมีผู้ชม คอยถือทางและพนันกัน คู่ต่อสู้จะใช้ เขาขวิต ดันต่อสู้กันจนกว่าตัวใดตัว หนึ่งจะเพลี่ยงพล้ำการชนโคในแต่ละ สนาม จะจัดขึ้นเดือนละครั้ง วันที่จัดงานและสถานที่จัดงาน อาทิตย์แรกของเดือน สนามคลองแงะ อำเภอนาทวี อาทิตย์สัปดาห์ที่ ๓ ของเดือน สนาม บ้านขุนทอง อำเภอจะนะ (เสาร์) สัปดาห์ที่ ๔ ของเดือน สนาม บ้านน้ำกระจาย อำเภอเมือง

(เสาร์) สนามอำเภอรัตภูมิ
(อาทิตย์) สี่แยกคูทา
สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ผู้ใหญ่บันดาล ยิ้มเจริญ (๑๑) ๔๙๗-๐๘๔๖
*อาจมีการเปลี่ยนแปลงหากวันชนโค ตรงกับวันพระ

โนรา สับบิษ

สันนิษฐานว่าโนราเกิดขึ้นในสมัย ศรี วิชัย ราวปลายพทธศตวรรษที่ ๑๘ กำเนิดโนรามีหลายตำนาน แต่เห็น ตรงกันว่าแหล่งกำเนิดโนราอย่บริเวณ ทะเลสาบสงขลาในเขตอำเภอเมือง พัทลุง และอำเภอกระแสสินธุ์ปัจจุบัน ที่วัดท่าคระ ตำบลคลองรี อำเภอ สทิงพระ ลูกหลานเชื้อสายโนรา และ ผู้ศรัทธาทั่วไปจะร่วมบำเพ็ญบุญเพื่อ บูชาพระเจ้าแม่อยู่หัว ซึ่งเป็นพระ พุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ที่เชื่อว่าสร้างขึ้นเพื่อ บูชานางนวลทองสำลี ผู้ให้กำเนิด โนรา ในทกวันแรม ๖-๗ ค่ำ เดือน ๖ (ประมาณปลายเดือนพฤษภาคม) ใน งานจะมีการสักการะบูชาเจ้าแม่ และให้ โนรารำแก้ "เหมรยบน" ตามที่บนบาน ไว้ เช่น ออกพราน รำทรงเครื่อง

เที่ยว สงขลา

แหล่งศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ หาดทรายงาม

ย่านบ้านเก่า ศาลหลักเมือง หาดสมิทลา เขาตังกวน พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสงขลา พิพิธภัณฑ์พะธำมะรงค์ วัดมัชฌิมาวาส

ล่องทะเลสาบสงขลา เกาะยอ

สะพานติณสูลานนท์ สถาบันทักษิณคดีศึกษา วัดเขากุฏิ ถนนสายวัฒนธรรม วัดท้ายยอ

เที่ยวถิ่นเมืองเก่า คาบสมุทรสทิงพระ

ป้อมสงขตาเก่าหัวเขาแดง วัดสุวรรณคีรี วัดจะทิ้งพระ อุทยานนกน้ำคูขุด วัดดีหลวง วัดพะโคะ วัดสีหยัง วัดเจดีย์งาม

ตกปลาปากน้ำ เที่ยวฟาร์มนกเขา ธรรมชาติ ทาดทรายงาม

ปากน้ำเทพา หาดสะกอม หาดสร้อยสวรรค์ หาดทรายแก้ว เกาะขาม หมู่บ้านทำกรงนก ฟาร์มนกเขาแอทอง สำนักปฏิบัติธรรมโคกสัก (วัดขวด)

ประตูสู่เพื่อนบ้าน ศูนย์กลางการค้า คมนาคมภาคใต้

ย่านจับจ่ายใจกลางเมือง วัดหาดใหญ่ใน วัดถ้ำเขารูปข้าง ตลาดปาดังเบชาร์ ท่องธรรมชาติ สัมผัสสายน้ำ ขุนเขา ป่าดิบชื้น

น้ำตกบริพัตร เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง อุทยานแห่งชาติเขาน้ำค้าง

แหล่งศิลปวัฒนธรรม

ธรรมชาติ หาดทรายงาม

ตัวเมืองสงขลาปัจจุบัน แม้จะไม่คึกคักเท่าเมืองหาดใหญ่ แต่ในความเรียบง่าย แฝงด้วยเสน่ห์แห่ง วิถีชีวิตของคนท้องถิ่น มีแหล่งความรู้ทั้งในพิพิธภัณฑ์ โบราณสถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ที่หลายแห่งจัดเป็นสวนสาธารณะกลางเมือง เขตชายหาดด้านอ่าวไทยโดยเฉพาะบริเวณแหลมสมิหลา สะท้อนให้เห็นอีกด้านหนึ่งของเมืองที่คึกคัก ด้วยกิจกรรม-กีฬากลางแจ้งมากมายหลายชนิด

ตั้งอยู่ย่านถนนนางงาม ถนนนครใน นครนอก ถนนยะลา ถนนยะหรึ่ง ถนน ปัตตานี นอกจากสถาปัตยกรรมเก่าที่ อยู่คู่เมืองสงขลาแล้ว ยังคงเห็นความ เคลื่อนไหวของชีวิตผู้คน แม้จะดูเรียบง่าย แต่มีเสน่ห์ชวนให้หลงใหลสำหรับคนรัก บรรยากาศชมชนเล็กๆ แบบเดิม

ร้านค้าหลายร้านที่อยู่กันมาเก่าแก่ ยังคงเปิดให้บริการ อย่างร้านเครื่อง สังฆภัณฑ์ ร้านช่อมจักรยานคลาสสิก ยี่ห้อดังอย่างราเลย์จากอังกฤษ ร้าน ข้าวเกรียบ-น้ำพริกแบบ home-made

ย่านถนนนางงาม ถือเป็นแหล่ง อาหาร ร้านกาแฟโบราณ ร้านขนมไทย (มีร้าน ๒-๓ ร้าน) ร้านข้าวสตู เต้าหู้ยี้ เสวย (บ้านเลขที่ ๒๐) ชาลาเปา (มีหลาย ร้าน) เย็นตาโฟ (ข้างโรงภาพยนตร์มี ร้านเดียว) ที่โรงแรมนางงามมีบริการ รถตึกตึกพานักท่องเที่ยวชมเมืองสงขลา

📵 ศาลหลักเมือง

ชาวสงขลาเรียกว่า "ศาลเจ้าพ่อหลัก เมืองสงขลา" สร้างพร้อมการสร้างเมือง สงขลาปัจจุบัน

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสงขลา

อาคารพิพิธภัณฑ์เป็นสถาปัตย-กรรมแบบจีน เดิมเป็นคฤหาสน์ของ เจ้าเมืองสงขลา สร้างโดยพระยา สุนทรารักษ์ (เนตร ณ สงขลา) ผู้ช่วย ราชการเมืองสงขลา ช่วงปี พ.ศ. ๒๔๒๐-๒๔๓๗ ภายในแบ่งออกเป็น ห้องศิลปะ พื้นบ้าน พื้นเมืองภาคใต้ ห้องศิลปะทวารวดี ห้องก่อนประวัติศาสตร์ ห้องเครื่องถ้วย ไทย-จีน ห้องศิลปะวัตถุในคาบสมุทร

ภาคใต้ ห้องเครื่องเรือนจีน ห้อง ณ สงขลา ห้องไม้จำหลัก ที่เคยเป็นส่วน ประกอบของอาคารพิพิธภัณฑ์ ห้อง ศรีวิชัย ห้องเครื่องเรือนไทย และ ห้องประวัติศาสตร์ศิลปะไทย

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสงขลา เปิดตั้งแต่วันพุธ-วันอาทิตย์ ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ น..

ค่าเข้าชม ชาวไทย ๑๐ บาท ชาว ต่างประเทศ ๓๐ บาท

ทางพิพิธภัณฑ์มีบริการนำชมเป็น หมู่คณะ ติดต่อ โทร. (๑๗๔)๓๑๑๗๒๘

พิพิธภัณฑ์พะธามะรงค์

ก่อตั้งขึ้น ณ สถานที่ที่เคยเป็นที่ตั้งบ้าน พักของรองอำมาตยใหชุนวินิจทัณฑกรรม (บึ้ง ติณสูลานนท์) บิดาของ ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เมื่อครั้ง ดำรงดำแหน่งพะทำมะรงพิเศษหรือ พัศดีที่เมืองสงขอา

เรือนไทยหลังนี้สร้างขึ้นจากความ
ทรงจำของ ฯพณฯ พลเอกเปรม
ติณสูลานนท์เพื่อเป็นอนุสรณ์แห่งชีวิต
ของครอบครัว "ติณสูลานนท์" ภายในจัด
แสดงข้าวของเครื่องใช้และประวัติสกุล
ติณสูลานนท์ ฯพณฯ พลเอกเปรม
ติณสูลานนท์ ดำรีให้ใช้ชื่อป้ายว่า "พิพิธ
ภัณฑ์พะธำมะรงค์" ตามที่ปรากฏใน
พระบรมราชโองการพระราชทานนามสกุล
ในรัชกาลที่ ๖

พิพิธภัณฑ์พะธำมะรงค์ เปิดให้เข้า ชมระหว่าง ๐๔.๓๐-๑๖.๐๐ น. เว้นวัน จันทร์และวันหยุดนักชัตฤกษ์

หาตสมิหลา

ชายหาดสมิหลานับเป็นหาดที่มีการจัด การที่ดี คือมีการแบ่งพื้นที่สำหรับ กิจกรรมแต่ละประเภทอย่างเป็นสัดส่วน บริหารโดยศูนย์กีฬาทางน้ำมีสิ่งอำนวย ความสะดวก ชายหาตสะอาดจากการ ดูแลของเทศบาลเมืองสงขลา และเป็น เขตพื้นที่สีเขียว ห้ามสร้างอาคารสูง เนื่องจากพื้นที่อยู่ในความดูแลของกอง ทัพเรือ นับเป็นหลักประกันความสวย งามอย่างยั่งยืบของหาดแห่งนั้

รปปั้นนางเงือก สัญลักษณ์เมืองสงขลา

สนุกกับชีวิตกลางแจ้ง

กิจกรรมทางน้ำที่เปิดให้บริการที่หาด สมิหลามีหลากหตาย มีการแจ้งอัตรา บริการอย่างเป็นมาตรฐาน ที่สำคัญคือ ความห่วงใยต่อความปลอดภัยของ นักท่องเที่ยว หน่วยประชาสัมพันธ์จะ แจ้งสภาพคลื่นลม อากาศ และกิจกรรม ที่เหมาะสมขณะนั้นเป็นระยะๆ และ กำหนดให้ผู้ที่เล่นเครื่องเล่นต้องสวม ชูชีพ ช่วงที่เหมาะกับการเล่นน้ำคือ เดือบมีนาคม-สิงหาคม

ติดต่อที่ Samila Sea Sport สโมสรเรือใบของฐานทัพเรือสงขลา ถนนชลาทัศน์ โทร. (๑๐) ๘๙๗-๓๔๑๐, (๑๐)๘๙๗-๓๔๑๖ เปิดให้บริการเฉพาะ วันหยุดราชการ ๑๔.๐๐-๑๔.๐๐ น. (วัน ที่คลื่นสมแรงงตให้บริการ)

🕝 🌁 เขาตั้งกวน

สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๒.๐๐๐ ฟุต บนเขาตังกวนมีสถานที่สำคัญได้แก่

พระธาตุเจดีย์หลวง ถือเป็นเจดีย์ พระธาตุคู่บ้านคู่เมืองสงขลา สันนิษฐาน ว่าสร้างสมัยอาณาจักรนครศรีธรรมราช ศิลปทวารวดี บูรณะในสมัยรัชกาลที่ ๔ หน้าบันด้านตะวันตกประดับปูนปั้น ตรงกลางเป็นรูปพระมหาพิชัยมงกุฎ และรูปฉัตรพองข้าง

ศาลาวิหารแดง และประภาคาร พระยาวิเชียรคีรีเป็นผู้สร้างประภาคาร เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๔๐

อาคารเก่าเล่าเรื่องราว

เรือนแถวแบบไทย สร้างในสมัยแรก ของการตั้งถิ่นฐานในช่วงรัชสมัย รัชกาลที่ ๓ (ประมาณปี พ.ศ. ๒๓๗๓) หลังคาทรงจั่วหรือทรงมนิลาส่วนใหญ่ เป็นอาคารชั้นเดียว เดิมหลังคามุงด้วย จาก ต่อมาเปลี่ยนเป็นกระเบื้องดินเผา แกาะยอ ไม่ค่อยมีการประดับประดาที่ อาคาร

เรือนแถวแบบจีน สันนิษฐานวาสร้าง ช่วงเพียวกับเรือนแถวแบบไทย มีทั้ง ชั้นเดียวและสองชั้น ผนังก่ออิฐฉาบ ปูน มุงหลังคาด้วยกระเบื้องดินเผาโค้ง แบบจีน หน้าต่างทำเป็นช่องเปิดขนาด เล็ก มีการเขียนสี และประดับลายปูน ปั้นตามจัวหลังคา สันหลังคา เชิงชาย และช่องเจาะ

เรือนแถวแบบขีโน-ยูโรเบียน (ขีโน-โปรตุกีส) สะท้อนให้เห็นอิทธิพลจาก โปรตุเกสผสมผสานแบบจีนซึ่งพบ

เห็นได้ในแถบชาา สิงคโปร์ และ ปีนัง หันแบบสถาปัตยกรรมแบบนี้เริ่มปลาย รัชสมัยรัชกาลที่ ๓ ลักษณะอาคาร มี กันสาทหรือทางด้านหน้าอาคาร ใน สมัยแรกเป็นสองชั้น ต่อมาเป็นสาม ชั้นก็มี มุงหลังคาด้วยกระเบื้องแบบ จันหรือกระเบื้องเกาะยอ ตกแต่งสาย ประดับ ส่วนที่เป็นช่องเจาะซึ่งมักมี ส่วนโค้งด้านบน หน้าต่างเปิดยาวถึง พื้นหรือเป็นบานเกล็ดไม้ ระยะหลังเน้น การใช้ปูนปั้นลวดลายแบบตะวันตก ตกแต่งในส่วนของช่องเจาะระเบียง ค้ายันหัวเสา

เรือนแถวแบบสมัยใหม่ สร้างช่วง รัชสมัยรัชกาลที่ ๗ มีทั้งทรงมนิลา และปั้นหยา เป็นอาคารปูน ส่วนใหญ่ ใช้ไม้ กระจก ตามส่วนข่องเจาะ เช่น ประต หน้าต่าง ช่องแสง

🕝 วัดมัชฌิมาวาส

เป็นพระอารามหลวงที่สำคัญคู่เมือง สงขลา สร้างราวสมัยอยุฮยาตอนปลาย เดิมชื่อ วัดยายสีจันทน์ ต่อมาเรียก วัดกลาง เนื่องจากมีการสร้างวัดทาง ทิศเหนือ ชื่อวัดเลียบ และวัดโพธิ์ทาง ใต้ และเปลี่ยนชื่อเป็นวัดมัชเมิมาวาส เมื่อครั้งสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรม พระยาวชิรญาณวโรรส เสด็จเมืองสงขลา เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๐ เมื่อเมืองสงขลาย้าย จากฝั่งตะวันตกของทะเลสาบสงขลา มาอยู่ฝั่งตะวันออก ได้ใช้พระอุโบสถ วัดมัชเมิมาวาสเป็นที่กระทำพิธีถือน้ำ พิพัฒน์สัตยาประจำทุกปีสืบมา

พระอุโบสถ สร้างสมัยรัชกาล
ที่ ๑ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๓ รัชกาลที่ ๔ บูรณะใหม่ เป็น
ศิลปะประยุกต์ไทย-จีน ในสมัย
เจ้าพระยาวิเชียรคีรี (บุญสังข์
ณ สงชลา) ภายในมีภาพ
จิตรกรรมฝาผนังที่ยังอยู่ใน
สภาพสมบูรณ์

พิพิธภัณฑ์ "ภัทรศีลสังวร"
หรือพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
มัชฌ์มาวาส ตั้งอยู่ในอาคาร
ที่เดิมเป็นศาลาการเปรียญ
จัดตั้งปี พ.ศ. ๒๔๔๒ เป็นแหล่ง
รวบรวมพระพุทธรูปที่พบที่
อำเภอเมืองสงชลา อำเภอ
สทิงพระ และอำเภอระโนด
และโบราณวัตถุที่พบในภาคใต้
พิพิธภัณฑ์เปิดวันพุธ-อาทิตย์

จิตรกรรมฝาผนัง ภาพท่าเรือสงขลา ที่ หัวเขาแดง ซึ่งมีความคึกคักคล้ายใน ปัจจุบัน

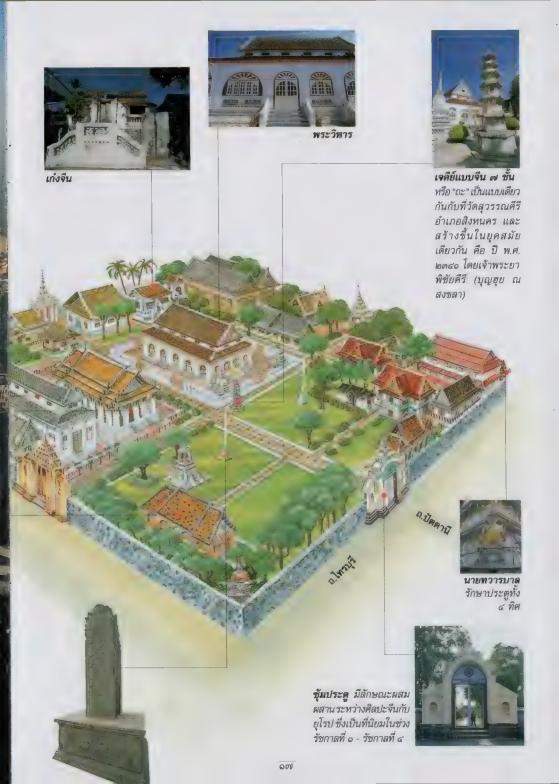

จิตรกรราฝามนัง ระหว่างช่องหน้าต่าง เป็นเรื่องทศชาติ

ศาลาฤๅษีคัดคน สร้างสมัยรัชกาลที่ ๔ หลังคาทรงไทย ตัวอาคารแบบตะวันตก ที่ผนังส่วนบนเหนือประตูโค้งทั้งสีด้าน เขียนภาพฤๅษีคัดตน เพื่อรักษาโรคภัย ไข้เจ็บในท่าต่างๆและมีคำโคลงบรรยาย ประกอบภาพ และที่หน้าบันทั้ง ๒ ด้าน จารึกตำรายา

เสาตะเกียบคู่ของเสาธง ทำด้วยหิน มีลวดลายจำหลัก สวยงาม มีคำจารึกภาษาจีน ความว่า สร้างในรัชกาล พระเจ้าแก่เตง ปีที่ ๗ (ตรงกับ พ.ศ. ๒๓๕๕)

ล่องทะเลสาบสงขลา

เกาะยอ

ทะเลสาบสงขลา เปรียบเสมือนแอ่งวัฒนธรรม และแอ่งชีวิตของคนสงขลามานานนับพันปี ปัจจุบัน ชุมชนรอบทะเลสาบสงขลาได้รวมตัวเป็นเครือข่ายเพื่อฟื้นชีวิตธรรมชาติและชีวิตวัฒนธรรมของ ทะเลสาบสงขตา ผ่านการท่องเที่ยวและเดินทางอย่างรู้คุณค่าวิถีพื้นถิ่น

สถานที่ท่องเที่ยวหลักในการท่องทะเลสาบสงขลาและชมวัฒนธรรมท้องถิ่นอยู่ที่เกาะยอ ซึ่งมีฐานะเป็นตำบล พื้นที่ประมาณ ๑๕ ตารางกิโลเมตร มีการตั้งถิ่นฐานตั้งแต่สมัยอยุธยา อาชีพดั้งเดิมของชุมชน คือ ทำสวนผลไม้ ประมงพื้นบ้าน โดยเฉพาะการทำกระเบื้องดินเผา ทอผ้า อ่างดินเผา ปัจจุบันตำบลเกาะยอ มีคำขวัญที่แสดงให้เห็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น คือ "สมเด็จเจ้าเป็นศรี ผ้าพอดีล้ำค่า นานาผลไม้หวาน ถิ่นอาหารทะเล เสน่ห์สะพานติณฯ สถาบันทักษิณลือนาม"

สะพานติณสลานนท์ O. II a annur. a ens สถาบันทักษิณคดีศึกษา วัดเขากูฏิ 🚳 ถนนสายวัฒนธรรม 🕝 วัดท้ายยอ 🧥 วัดเขาบ่อ ทะเลสาบสงขลา ย่านอาหารทะเล าลุ่มราชวัตรพัฒนาผ้าเกาะยอ ตลาดอาหาร เสื้อผ้า บ้านในราณ **วนผลไม้ท้อง**รับ าดแหลมพัก เขาเพทาร บ้านโบราณ จดชมทิวทัศน์ ดแทลมพ้อ เข้าโบราณ ผู้ชั่น้ำโบราณ ทะเลสาบสงขลา การทำประมงพื้นบ้านโดยใช้ใช้เง ชาวบ้านเกาะยอเตรียมปลาสาเพื่อเป็นอาหารให้ปลากระพงที่เลี้ยงไว้ใน กระชั่งในทะเลสาบสงขลา ซึ่งเป็นแหล่งแรกที่สามารถเพาะเลี้ยงปลาชนิดนี้ได้

💿 🎮 🌁 สะพานติเบสูลานนท์

ข้ามทะเลสาบสงขลา ชาวสงขลาเรียก "สะพานป่าเปรม"เป็นสะพานที่ยาวที่สุด ในประเทศไทย ก่อสร้างปี พ.ศ. ๒๕๒๗ สะพานช่วงแรกเชื่อมอำเภอเมือง สงขลาตรงบ้านน้ำกระจายกับชายฝั่ง ตอนใต้ของเกาะยอ ยาว ๑ กิโลเมตร ช่วง ที่สองเชื่อมอำเภอสิงหนคร ฝั่งบ้านเขา เขียวกับตอนเหนือของเกาะยอ อำเภอ เมืองสงขลา รวมความยาวทั้งหมด

ตั้งอยู่ที่หมู่ ๑ ตำบลเกาะยอ สร้างเมื่อปี
พ.ศ. ๒๕๒๑ อยู่ในบริเวณมหาวิทยาลัย
ทักษิณ ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๐ ย้ายมา
สร้างที่เกาะยอ พื้นที่ทั้งหมดประมาณ
๒๕ ไร่ ภายในจัดแบ่งเป็นพิพิธภัณฑ์
คติชนวิทยา มีห้องสมุดและหอเอกสาร
ประวัติศาสตร์ภาศใต้จากบริเวณยอดเขา
ของสถาบันฯ สามารถมองเห็นเกาะยอ
และทะเลสาบสงขลา ในสถาบันฯ มี
ห้องพักไว้บริการนักท่องเที่ยว

อัตราค่าเข้าชม เด็ก ๑๐ บาท ผู้ใหญ่ ๒๐ บาท ชาวเอเชีย ๓๐ บาท ชาติอื่นๆ ๕๐ บาท สอบถามรายตะเอียดเพิ่มเติม โทร. (๐๗๔) ๓๓๑๑๔๕-๘

🛭 วัดเขากฏิ

ทุกปีมีการทำผ้าเกาะยอห่มเจดีย์สมเด็จ เจ้าเกาะยอ ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ จากเจดีย์สมเด็จเจ้าเกาะยอ สามารถ มองเห็นทิวทัศน์สะพานติณสูลานนท์ ได้ชัดเจน

🕝 🎮 🛐 ถนนสายวัฒนธรรม

ตำบลเกาะยอ เป็นความคิดริเริ่มของคน ในท้องถิ่นในนาม "กลุ่มรักษ์เกาะยอ" เพื่อ ให้เกาะยอเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมและธรรมชาติ และเพื่อ การเรียนรู้เรื่องของเกาะยอ โครงการ ถนนสายวัฒนธรรมสายแรกเริ่มขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๐

ร้านช้าวยำป้าหนู สูตรที่เป็นเอกลักษณ์ของข้าวยำที่นี่ คือ ชาวจะทุงด้วยน้ำใบยอสีดำ กินกับผัก

ช้าวจะทุงด้วยน้ำใบยอสีดำ กินกับผัก หลายอย่าง เช่น ถั่วฝักยาว ใบชะพลู ถั่วงอกใบขมัน พริกขี้หนู ตะไครัทั่นฝอย สะตอเบา เม็ดกระถิน ดอกลำพู มะขาม หรือ มะม่วงเบา ราดด้วยน้ำบุด

กลุ่มราชวัตรพัฒนาผ้าเกาะยอ

กลุ่มเกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ เพื่อระดม
ทุนมาใช้ในการผลิต และเพื่อร่วมกัน
หาตลาดผ้าทอพื้นเมือง ที่สำคัญคือการ
อนุรักษ์ภูมิปัญญาการทอผ้าและลวดลาย
ตั้งเดิม ซึ่งปัจจุบันรวบรวมได้รวม ๕๙
ลายนอกจากนั้นยังมีการพัฒนาลายใหม่
บนพื้นฐานของลายเดิม มีชื่อเรียกต่างๆ
กัน เช่น ลายราชวัตร ลายดอกพยอม
มายก้างปลา ลายที่โด่งดังเป็นที่รู้จักคือ
ลายเกล็ดลิ่นหรือลายอะเมชิ่ง

สวนผลไม้พื้นเมืองหรือ∎วนสมรม

ปลูกผลไม้ทะยาชนิด เช่น ทุเรียน. เงาะ ลำไย. ทางสาดไม่มียาง (กันยายน) ละมุด (ทั้งปี). กระท้อน (กรกฎาคม-ลิงหาคม) นำไปทำกระท้อนน้ำผึ้ง ของดีเกาะยอ. จำปาดะ (ทั้งปี)

บ้านโบราณ

เอกลักษณ์ของบ้านบนเ<mark>กาะยอ คือมุง</mark> ด้วยกระเบื้องเกาะยอ พื้นปูด้วยกระ เบื้อง "ลายน้ำ" ซึ่งเดิมชุมชนเป็นผู้ ผลิตใช้เอง

บ่อน้ำโบราณ

น้ำจากบ่อนี้ใช้ทำน้ำมนต์ในพิธีแห่ผ้า ขึ้นเขากุฏิ ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดืยน ๖

เขาเพทาร หรือเขาวิหาร

ชุมชนอนุรักษ์ป่ารอบเขาแห่งนี้ให้ เป็นสวนสมุนไพร

จุดชมทิวทัศน์

และเป็นจุดขึ้นเรือ เห็นไซนั่ง ในพะเล สาบพงชลา นั่งเรือชมเกาะใช้เวลา ชั่วโมงกว่า อัตราค่าเรือ ๓๐๐ บาท เรือ นั่งได้ ๕ คน

สารายยอ

เป็นวัดแรกบนเกาะยอ สร้างปี พ.ศ. ๒๓๑๐ ภายในวัดมีสถานที่น่าสนใจ เช่น

กุฏิเรือนไทย อายุกว่า ๒๐๐ ปี
หลังคามุงกระเบื้องดินเผาเกาะยอ และ
กระเบื้องลอนแบบเดิม เป็นกุฏิที่สร้าง
ขึ้นตามหลัก "มาตราสูตร" ซึ่งว่าด้วย
สูตรการคำนวณจากรูปร่างของเจ้าของ
เรือน และ "มงคลสูตร" เพื่อความเป็น
สิริมงคลแก่เจ้าของเรือน

ทากสนใจภูมิปัญญาพื้นบ้านด้านการ ปลูกเรือน ติดต่อได้ที่พระมานพ ซึ่ง ท่านยินดีให้ความรู้เพื่อเป็นวิทยาทาน

โรงเรือพระสัญป ซึ่งเป็นที่เก็บ เรือพระ ฝีมือพระมานพเจ้าอาวาส และช่างท้องถิ่น ทางวัดจะส่งเรือพระ เช้าประกวดทุกปี โดยมีชาวบ้าน แม้ แต่เด็กๆ มาช่วยกันพกแต่งเรือพระ

บ่อน้ำขุด สมัยจอมพล ป. พิบูล สงคราม ก่อด้วยอิฐเกาะยอ

ธรรมยาตรา เพื่อทะเลสาบสงชลา การเดินทางไกล เพื่อความเข้าใจตนเอง (และผู้อื่น)

งัดขึ้นโดยพระสงฆ์กลุ่มเสขียธรรมร่วม กับองค์กรและชุมชนเครือข่ายรอบ ทะเลสาบกว่า ๓๐ พุมชน เพื่อกระตุ้น ให้เกิดกระแสการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสรรพสิ่ง และเพื่อให้เกิด การเรียนรู้ตนเอง พุมชนที่ได้พบ ระหว่างการเดินทางและผู้ร่วมเดินทาง ถือเป็นการปฏิบัติธรรมในอีกรูปแบบ หนึ่ง โดยมีสันติวิธี ความสมานฉันท์ และกัลยาณมิตรเป็นหลัก

ธรรมยาตรา เพื่อทะเผสาบสงขลา จัดครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๙ จนถึง ปัจจุบัน ส่วนใหญ่จัดปลายเดือน เมษายน-ตันเดือนพฤษภาคม สาระ สำคัญของการเดินทางจะเปลี่ยนไป ตามสถานการณ์และปัญหาที่เกิดขึ้น กับทะเผสาบสงขลาในช่วงเวลานั้น

สนใจร่วมการเดินทาง ติดต่อที่ คณะกรรมการศาสนาเพื่อการพัฒนา (๑๒) ๔๓๗-๙๔๔๕ หรือที่คณะกรรมการ ประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน ภาคใต้ (๑๗๔) ๒๓๑๖๔๕, ๒๓๙๕๙๔

เที่ยวถิ่นเมืองเก่า

คาบสมุทรสทิงพระ

เส้นทางหลวง หมายเลข ๔๐๔ จากอำเภอสิงหนคร ถึงอำเภอระโนด นอกจากจะมีเส้นทางเลียบชายหาดที่สวยงาม หลายแห่งแล้วสองข้างทางยังมีวัดที่สร้างขึ้นสมัยที่เมืองสทิงพระเป็นศูนย์กลางการค้าและพุทธศาสนาในสมัยศรีวิชัย (พุทธศตวรรษที่ ๑๓-๑๔) และมีหลายวัดที่มีเรื่องราวสัมพันธ์กับประวัติของหลวงพ่อทวด วัดช้างให้ หรือสมเด็จ เจ้าพะโคะ (องค์เดียวกับหลวงพ่อทวดเหยียบน้ำทะเลจ็ดที่วัดช้างให้ จังหวัดปัตตานี) ผู้เป็นที่เคารพสักการะของ ทั้งชาวไทย มาเลเซีย สิงคโปร์

คาบสมุทรสทิงพระยังเป็นแหล่งทำน้ำตาลโตนต และหัตถกรรมพื้นบ้านจากตาล หากนักท่องเที่ยวสนใจ ด้านศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตชาวบ้าน มีกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่จัดโดยกลุ่มคนที่รักท้องถิ่น

สทิงพระ...ถิ่นต้นตาด

ภาพดงตาลตามหัวไร่ปลายนา และใน ท้องทุ่งนาเป็นภาพที่จะพบเห็นได้ทั่วไป ในเขตคาบสมุทรสทิงพระ สันนิษฐานว่า ดันตาลน่าจะถูกนำมาจากทางตอนใต้ ของประเทศอินเดียเนื่องจากกรรมวิธีทำ น้ำตาลโตนดในเขตสทิงพระคล้ายกับ กรรมวิธีของพวกทมิพทางตอนใต้ของ ประเทศอินเดียโดยเฉพาะเครื่องมือที่ใช้ หนีบงวงตาล รวมทั้งวิธีการปืนต้นตาล

ตาล เป็นพืชสารพัดประโยชน์ น้ำตาลสดถ้าทิ้งไว้จะมีรสเปรี้ยวใช้แทน น้ำส้มสายชู ถ้านำไปเคี่ยวให้ขัน เรียก
"น้ำผึ้งโหนด" หรือ น้ำผึ้งโตนด นำไป
ผสมอาหาร ทำขนม หรือราดมะพร้าว
อ่อน รับประทานกับข้าวสวยร้อนๆ ใน
อดีตน้ำผึ้งโตนดเป็นหนึ่งในส่วนผสม
ปูนปั้น

ถ้านำน้ำตาลสดไปผสมน้ำหมัก หรือ "ง่วน" ไว้ ๔-๕ วัน แล้วนำไปกลั่นจะ ได้สาโทรสเยี่ยม ผลตาลอ่อนนำไปแกง เลียง แกงสัม หรือแกงคั่ว หรือเป็น อาหารวัว ลูกตาลที่สุกหวานหอมชื่นใจ หรือถ้าสุกเกินไปนำไปทำขนมตาล (ที่นี่ ไม่โรยมะพร้าว) เม็ดแข็งๆ ในลูกตาลทำ เครื่องประดับ ใบใช้มุงหลังคา ทางตาล ใช้ทำรั้ว เนื้อไม้ทำไม้กระดาน รากยังใช้ เป็นยาได้อีกด้วย

 ช้อมสงขลาเก่าหัวเขาแดง อดีตเมืองท่าโบราณที่เจริญมั่งคั่งด้าน การค้าโดยเฉพาะในสมัยสุลต่านสุไลมาน (พ.ศ. ๒๐๖๓-๒๒๐๐ ตรงกับสมัยพระเจ้า ปราสาททองแห่งกรุงศรีอยุธยา)ผังเมือง สงขลาเก่าหัวเขาแดง ออกแบบโดย นายลามา วิศวกรชาวฝรั่งเศส ลักษณะ เมืองเป็นสี่เหลี่ยม มีป้อมและป้อมปืน ใหญ่ รวมทั้งสิ้น ๑๘ ป้อม กันเป็นปราการ จากการรุกล้ำของข้าศึกที่เดินทางมา ทางทะเลจากอ่าวไทย

📵 วัดสุวรรณคีรี

ตั้งอยู่ที่หมู่ ๒ ตำบลหัวเขา อำเภอ สิงหนครเป็นโบราณสถานสำคัญบริเวณ เมืองสงขลาฝั่งแหลมสน ถือเป็นวัด ประจำตระกูล ณ สงขลา สถานที่สำคัญ ที่ควรค่าแก่การชม เช่น พระเจดีย์ แบบจีนหรือ "ถะ" หน้าพระอุโบสถเป็น เจดีย์ ๗ ชั้น เจ้าพระยาพิชัยคีรี (บุญอุย ณ สงขลา) สร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๔๐ เจดีย์นี้มีรูปร่าง ขนาด และสร้าง ปีเดียวกับเจดีย์ที่วัดมัชณ์มาวาส

ศาลเจ้าของเจ้าพระยาวิเชียรคีรี เป็นรูปเก๋งจีน ประดิษฐานทวดหัวเขา แดง ซึ่งเป็นที่นับถือของชาวสงขลา โดยเฉพาะชาวประมง

🔞 วัดจะทิ้งพระ

ตั้งอยู่ที่หมู่ ๔ ตำบลจะทั้งพระ เป็นวัด คู่เมืองสทิงพระมาแต่โบราณ เดิมเรียก "วัดสทิงพระ" สันนิษฐานว่าสร้างในปี พ.ศ.๓๕๔๒ ต่อมาได้รับการบูรณะใน สมัยของสมเด็จพระเอกาทศรถ

สถานที่สำคัญที่ควรค่าแก่การชม เช่น เจดีย์พระมหาธาตุ เจ้าพระยากรุง ทองเจ้าเมืองสิทิงพระเป็นผู้สร้างในปี พ.ศ. ๑๕๔๒ ฅรงกับสมัยศรีวิชัย ลักษณะ เป็นเจดีย์คอคอดทรงระฆัง

พระพุทธไสยาสน์ ที่วิทารชาวบ้าน เรียก "พ่อเฒ่านอน" พระหัตถ์ขวาราบ หนุนพระเศียร น. ณ ปากน้ำให้ความเห็น ว่าเป็นศิลปะสมัยศรีวิชัย มีงานฉลอง สมโภชทุกปีในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๖ ในงานมีการประชันโนราพื้นบ้าน

วิหารพระพุทธไสยาสน์ สร้างขึ้นใน สมัยอยุธยา บูรณะใหม่ในสมัยรัชกาล ที่ ๕ ภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนัง เรื่องพุทธประวัติ ฝีมือช่างท้องถิ่น อายุ ราว ๑๐๐ ปี

ทอระฆัง สร้างราวสมัยรัชกาลที่ ๕ ที่ฐานทอระฆังมีลายปูนปั้นรูปหนังตะลุง ซึ่งเป็นศิลปะพื้นบ้านภาคใต้

ต้องการทราบรายละเอียดเกี่ยวกับ วัด ติดต่อพระครูประสาทศีลพรต เจ้า

🍪 🍪 🔀 🏖 อุทยานนกน้ำคูขูด

(เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา) มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๒๒๗.๙๑๖ ไร่ (๓๖๔ ตารางกิโลเมตร) ตั้งอยู่ในเขต ทะเลหลวง ระหว่างเดือนมกราคมมีนาคมเป็นช่วงที่นกอพยพหนีหนาวจากไซบีเรีย เช่น นกอีโก้ง นกเป็ดน้ำ นกกาบบัว นกกระยางเปีย มาอยู่ที่นี้ ทางอุทยานฯ จัดหอดูนกไว้หน้าที่ทำการฯ และในเขตอุทยานอีก ๕ แห่งช่วงเวลาที่เหมาะในการดูนก คือ ตอน เย็นเพราะอากาศไม่ร้อนและยังได้ชม พระอาทิตย์ตกลับขอบฟ้า อุปกรณ์ที่ควรเตรียมคือ กล้องดูนก คู่มือดูนก สมุดโน้ตและหมวก

ติดต่อเช่าเรือเพื่อชมรอบอุทยานฯ โดยมีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นให้คำอธิบาย ได้ที่ ที่ทำการอุทยานฯ ค่าบริการ ชั่วโมงละ ๒๐๐ บาท ต่อเรือ ๑ ลำ นั่งได้ ๕-๗ คน สอบถามรายละเอียดได้ที่ (๐๗๕) ๗๙๗๐๕๒

๕ วัดดีหลวง

สร้างในสมัยอยุธยา เป็นหนึ่งในวัด สำคัญบนคาบสมุทรสทิงพระที่ขึ้นกับ วัดพะโคะ นอกจากนั้นยังเป็นวัดที่ หลวงพ่อวัดช้างให้เคยบวชเป็นสามเณร

🔊 วัดพะโคะ

วัดพะโคะหรือวัดพระราชประดิษฐาน ตั้งอยู่บนเขาภิเพชรสิง ตำบลชุมพล อำเภอสทิงพระ สร้างใน พ.ศ. ๒๐๕๗ สมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ วัดได้

รับการบูรณะครั้งสำคัญในแม้ยของ พระเอกาทศรถ ใน พ.ศ. ๒๐๕๓ พระทงค์ได้ทรงกัลปนาวัดต่างช ตั้งแต่บริเวณปากทะเล≣าบ สงขลาที่หัวเขาแดง จนถึงเขา พังไกร ทั้งหมดประมาณ ๖๓ วัด ขึ้นกับวัดพะโคะ มีสมเด็จเจ้า พะโคะ เจ้าอาวาสเป็นผู้ดูแล กัลปนา ถือเป็นประเพณีที่ องค์พระมหากษัตริย์ทรงพระ ราชทานที่ดิน ไร่นา อันเป็น ของหลวงให้วัดวาอาราม เพื่อบำรุงพระพุทธศาสนา รวมทั้งผัคนเพื่อปรนนิบัติ พระสงฆ์ และทำไร่ทำนา เพื่อ นำผลนั้นถวายแก่พระสงฆ์ ถือเป็นกศโลบายที่รัฐบา กลางใช้พุทธศาสนาเป็น เครื่องยึดโยงจิตใจของ ชมชนไว้ด้วยกัน ถือเป็น การกำหนดเขตวัฒนธรรม พุทธอย่างชัดเจน และ เพื่อป้องกันการคุกคาม ของโจรสลัด

สถานที่สำคัญที่ควรคำแก่การ เยี่ยมชมในวัดพะโคะ ได้แก่

พระมาลิกเจดีย์ สร้างขึ้นจากฐาน รากเดิมตามแบบศิลปะสถาปัตยกรรม ทางใต้สมัยอยุธยา ประดิษฐานพระ ธาตุ องค์เดิมถูกข้าศึกบุกทำลาย พระ มาลิกเจดีย์องค์ปัจจุบันบูรณะในสมัย สมเด็จพระราชมุนี สันนิษฐานว่า ทำ สามแบบพระมหาธาตุ จังหวัดนคร-ศรีธรรมราช ซึ่งเป็นเจดีย์ในพุทธ-ศาสนาลัทธิลังกาวงศ์

รอยพระพุทธบาท บนยอดเขา พะโคะ ทางวัดได้สร้างมณฑปครอบไว้ ที่นี่เป็น ๑ ใน ๕ แห่ง ที่พระพุทธองค์ ได้ประทับรอยพระบาทไว้ตามคติของ พุทธศาสนาแบบลังกาวงศ์ มณฑปนี้ ยังเป็นที่ประดิษฐานรูปจำลองของ สมเด็จเจ้าพะโคะอีกด้วย

อนุสาวรีย์สมเด็จเจ้าราชมุนีสามี ราม (พะโคะ) ปางจาริกธุแงค์ รูปจำลอง หล่อด้วยโลทะขนาดเท่าองค์จริง

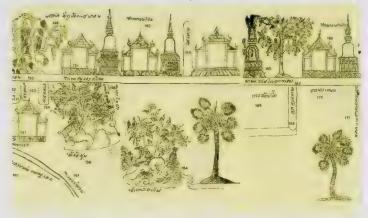

พระพุทธไสยาสน์ มีชื่อว่า พระพุทธไคตมะหรือพระโคตมะ ซึ่งเป็น ที่มาของชื่อวัดพะโคะ พระพุทธไสยาสน์ องค์นี้เป็นฝีมือช่างท้องถิ่น ประดิษฐาน ในวิหารด้านทิศเหนือของพระเจดีย์ ศรีรัตนมหาธาตุ

พระทรงเครื่องทวด ยายหมูลี หรือ ทวดสำลี เป็นพระพุทธรูปปางอุ้มบาตร ทรงเครื่องแบบนางกษัตริย์ เป็นพระที่ ชาวบ้านนับถือมาก ในวันออกพรรษา ชาวบ้านจะนำออกประทับเรือพระบก สรงน้ำและแห่ไปสมโภชทีบริเวณ ศาลาโพธิ์ ซึ่งอยู่ทางใต้ของวัดพะโคะ ประมาณ ๑ กิโลเมตร

แผนที่วัดต่างๆ บนคาบสมุทรสทิงพระ ที่อยู่ในเขตกัลปนา

🔞 วัดสีหยัง

ตั้งอยู่ที่หมู่ ๓ ตำบลบ่อตรุ อำเภอระโนด สร้างในสมัยศรีวิชัย ในสมัยอยุธยา เรียก "วัดสีกุยัง" หรือวัดพระครูรอง พระโคะ วัดสีหยังเป็นวัดที่สมเด็จ เจ้าพะโคะมาศึกษาธรรมแททศหาติ ก่อนไปบวชที่วัดดีหลวง โบราณสถาน และโบราณวัตถุที่ควรค่าแก่การชมเช่น

ฐานเจดีย์ ก่อด้วยอิฐดินเผาและ ปะการัง ใช้ยางไม้แทนการสอปูน ซึ่ง เป็นเทคนิคของช่างสมัยศรีวิชัย เดิม สันนิษฐานว่าองค์เจดีย์มีรปทรงแบบ มณฑปพระบรมธาตุไชยา

อุโบสถ เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน จานสงมีบันไดขึ้นทางด้านหน้า มีประต ทางเข้าเพียงทางเดียวมีหน้าต่างด้านละ ๒ ช่อง ขอบประตูและหน้าต่างตกแต่ง ลวดลายปูนปั้นเป็นรูปวงโค้งและเทวดา หน้าบันด้ำนหน้ามี้ลายปูนปั้นรูปดอก พุดตานใบเทศ จั่วมีช่อฟ้าใบระกาปั้นลม รูปหัวนาคแทนหางหงส์ ภายในอุโบสถ เป็นที่ประดิษฐานพระประธานปูนปั้น

ปางมารวิชัย ฝีมือช่างท้องถิ่นอายุเกือบ ร้อยปี

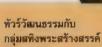
เทวรูปสำริด เป็นเทวรูปสำริด ถือ รวงข้าว ชาวบ้านเล่าว่า พบขณะขดหลม สร้างโรงเรียนวัดสีหยัง

🕝 วัดเจดีย์งาม

ตั้งหม่ที่ ๒ ตำบลบ่อตร อำเภอระโนด ห่างจากวัดสีหยังไปทางเหนือประมาณ ๓ กิโลเมตร สร้างในสมัยศรีวิชัย เป็น หนึ่งในวัดที่ขึ้นอยู่กับวัดพะโคะใน สมัยอยุแยา อิทธิพลศิลปะศรีวิชัยที่ ปรากภ คือ การก่อสร้างเจดีย์บริวาร ล้อมรอบเจดีย์องค์ใหญ่ ตามคติพุทธ ศาสนาลัทธิมหายาน มีผู้ตีความว่า หมายถึงนิพพาน ส่วนรอบเจดีย์องค์ ใหญ่มีเจดีย์ทิศรูปทรงระฆังคว่ำก่อด้วย อิฐปะการังจำนวน ๘ องค์ แทนมรรค ๘ และเจดีย์ทิศบนฐานทักษิณาวรรต ๔ องค์ หมายถึง อริยสัจ ๔

กลุ่มสทิงพระสร้างสรรค์ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ สมาชิกกลุ่มมาจากคน หลากห∎ายสาขาอาชีพ® หากมีแนว ความคิดร่วมกันในการสร้างสรรค์ ชมชนให้เข้มแข็ง ที่ผ่านมาทางกลุ่ม ได้จัดกิจกรรมกับกลุ่มเด็ก ต่อมาได้ ประสานความร่วมมือกับกลุ่มแม่บ้าน

ทำน้ำตาลโดนด นักวิชาการท้องถิ่น รวมทั้งเครือข่ายชุมชน เช่น กลุ่มรัก คูขุด ในการจัดเส้นทางท่องเที่ยวทาง วัฒนธรรมบนคาบสมุทรสทิงพระ : นำ ไปชมของดีเมืองสทิงพระ ทั้งวัดเก่าแก่ ชมการขึ้นตาและทำน้ำตาลโตนด รวมทั้งล่องเรือชมธรรมชาติในอทยาน นกน้ำคขด

ตกปลาปากน้ำ เที่ยวฟาร์มนกเขา

ธรรมชาติ หาดทรายงาม

แนวทาดทรายจากคาบสมุทรสทิงพระทอตตัวยาวถึงอำเภอเทพา ต่อเนื่องไปจนถึงจังหวัด ปัตตานี ทำให้มีขายหาดหลายแห่งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น หาดสะกอม หาดสร้อยสวรรค์ หาดทรายแก้ว

ศูนย์รวมนกเขาเล็กหรือนกเขาชวาที่ครบวงจรอยู่ที่อำเภอจะนะ นับตั้งแต่ การเพาะเลี้ยง การทำอาหารนก ทำกรงนก ทำ "เครื่องทรง" หรือเครื่องประดับตกแต่ง กรงนก การทำหัวกรงส่งเป็นสินค้าออก โดยเฉพาะนกเขาเล็กหรือนกเขาชวานำรายได้ เข้าประเทศปีละหลายล้านบาท

ที่สันเชื่อนกั้นทรายปากน้ำเทพาเป็น แหล่งชมนมนักตกปลา ซึ่งจะศึกคัก เป็นพิเศษในช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ ปลา ที่ตกได้ เช่น ปลากระเบน ปลาคัง ปลา กระพง

การเดินทาง ทางเข้าเขื่อนเข้าไป ในชอย ๑ หมู่ ๑ ตำบลเทพา อำเภอ เทพา ตรงข้ามโรงเรียนบ้านพระพุทธ

หาตสะกอม หาดสร้อยสวรรค์ หาดทรายแก้ว เกาะขาม

หาดสะกอมตั้งอย่ที่อำเภอจะนะ ห่างจาก เมืองสงขลาไปตามทางหลวงหมายเลข ๔ ประมาณ ๕๓ กิโลเมตร มีถนนยาว ประมาณ ๑ กิโลเมตร เข้าถึงชายหาด ที่นี่มีร้านอาหารทะเลบริการอยู่หลาย ร้าน ผู้ที่ชื่นชอบกีฬาตกปฐาสามารถ เช่าเรือชาวบ้านออกไปที่เกาะขาม ซึ่ง เป็นแหล่งปลาชุกชุม เกาะขามอยู่ห่าง จากฝั่งประมาณ ๒ กิโลเมตร

หาดสร้อยสวรรค์และหาดทราย แก้วบั้นไม่ไกลจากขาดสะกอมบัก เป็น สถานที่ที่เหมาะแก่การพักผ่อนและ พักแรม สำหรับผู้ที่ชื่นชอบธรรมชาติ และความสงบเป็นส่วนตัว

6

หมู่บ้านทำกร_{ึ่}งนก

ตั้งอยู่ที่บ้านสะกอม ตำบลสะกอม หมู่ ๒ บ้านนา ตำบลบ้านนา และหมู่ ๕ บ้านหัวดิน ตำบลป่าชิง กลุ่มแม่บ้านทำ กรงนก ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อแก้ปัญหาการถูกเอาเปรียบจาก พ่อค้าคนกลาง นอกจากนั้นยังขยายสู่ การตั้งกลุ่มสัจจะออมทรัพย์และร้าน ค้าชุมชน กลุ่มแม่บ้านที่หมู่ ь บ้านนา ตำบลบ้านนา ริเริ่มประดิษฐ์โคมไฟจาก กรงนกขนาดเล็ก เพื่อจำหน่ายเป็นของ ที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยวและร้านค้าใน อำเภอจะนะ กรงนกมีหลายขนาด สนน ราคาก็ไม่แพง ส่วนอีก ๒ หมู่บ้าน ทำ กรงนกตุณภาพที่มีราคาสูง

พนใจติดต่อ คุณสุรศักดิ์ มณี ประธานชมรมนกเขาจะนะ (๑๑) ๓๐๘oอ๕๔ หรือ (o๗๔) ๓๗๙๑๐๑

ฟาร์มนกเขาแอทอง

สันนิษฐานว่าคนไทยภาคใต้เริ่มเลี้ยง นกเขามาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๓ เลี้ยงไว้ ดูเล่น เพราะเป็นนกที่สวยงาม เสียงขัน ไพเราะ และเพื่อเป็นสวัสดิมงคลแก่ตัว

แหล่งนกเขาเสียงดีสมัยก่อนมาจาก ป่าในจังหวัดตรัง เพชรบุรี ราชบุรี กระบี่ ฉะเชิงเทรา สุพรรณบุรี นครสวรรค์ หลังจากนั้นประมาณ ๒๐ ปี นกป่าเริ่มหา ยาก ในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ คุณปั่น จินตนา คนอำเภอจะนะเป็นคนแรก ที่ทดลอง ผสมพันธุ์นกเขา

ฟาร์่มแอทอง ตั้งอยู่ที่ ๔๖๐ หมู่ ๒ ถนนราษฎร์อุทิศ ตำบลพาพนา นับเป็น ฟาร์มเพาะนกเขาแห่งแรกของอำเภอ จะนะที่เกิดจากการศึกษาและทดลองทำ จนเกิดองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญ ของอาจารย์สะมะแอ อิสอ อดีตลูกศิษย์ ของคุณปั่น จินตนา จนปัจจุบันฟาร์ม แอทองเป็นแหล่งผลิตนกที่มีราคาสูง ที่สุดในเมืองไทย นกเขาลูกผสมจาก ฟาร์มแอทองยังเป็นที่ต้องการของตลาด มาเลเชีย สิงคโปร์ อินโดนีเชีย บรูใน และ ไปไกลถึงจีน ออสเตรเลีย

ยาจารย์สะมะแอให้ความเห็นว่า ธุรกิจนกเขาชวาลูกผสมยังก่อให้เกิด ธุรกิจต่อเนี่ยง เช่น การทำกรง การทำ อาหารนก ช่วยลดการออกไปหางานทำ ต่างถิ่น

ฟาร์มแอทองอนุญาตให้นักท่อง-เที่ยวทั่วไปเข้าชม หากเดินตางมาเยี่ยม ชมเป็นหมู่คณะและต้องการให้อาจารย์ สะมะแอ บรรยายพิเศษติดต่อ โทร. (๐๗๔) ๓๗๙๑๓๙. ๓๗๙๒๖๘

สำนักปฏิบัติธรรมโคกสัก (วัตขวด)

ตั้งอยู่ที่หมู่ ๕ บ้านคลองหาน ตำบลแค อำเภอจะนะ ท่านพระครูสุนทรธรรมสิริ (คำใสยุตติโก) เจ้าอาวาสได้ริเริ่มก่อสร้าง วัดแห่งนี้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๖ บนพื้นที่ ๒๐ ไร่ ที่ได้รับบริจาคจากญาติโยม โดย ใช้ขวดประดับตกแต่งทุกส่วนของอาคาร ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและ ต่างประเทศมาเยี่ยมชมจำนวนมาก

การผสมนกเขาเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ มิใช่เป็นเพียงการคัด สายพันธุ์ที่ดีเท่านั้น ทากเป็นการ "ผสมเสียง" นกจากแต่ สายพื้นธุ์ให้ออกมาเป็นนาที่มีคุณภาพเสียงดี

ประตูสู่เพื่อนบ้าน

ศูนย์กลางการค้า คมนาคมภาคใต้

เมืองหาดใหญ่รู้จักกันในนามของศูนย์กลางเศรษฐกิจ การคมนาคม การบริการ และ แหล่งบันเทิงหลากหลายรูปแบบแทบจะครบทุกประเภท สถานที่ท่องเที่ยวของหาดใหญ่ มีทั้งน้ำตก สวนสาธารณะ ศูนย์การค้า สถานเริงรมย์ สนามกอล์ฟ สนามกีฬากลาง ที่พร้อมรองรับนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทย ชาวต่างประเทศ และเพื่อนบ้านประเทศ ใกล้เคียงอย่างมาเลเซีย สิงคโปร์

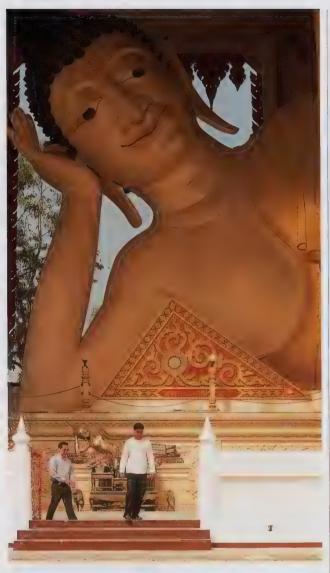

ช่านจับจ่ายใจกลางเมือง ย่านจับจ่ายใช้สอยของเมืองหาดใหญ่ รวมตัวกันอยู่ใจกลางเมือง ตั้งแต่ถนน นิพัทธ์อุทิศ ๑, ๒. ๓ ตลาดกิมหยง ตลาด สันติสุข ถนนเพชรเกษม และศูนย์ การค้าต่างๆ ซึ่งสามารถเดินถึงกันได้ สะดวกโดยเฉพาะที่ตลาดกิมหยง และ ตลาดสันติสุข ซึ่งเป็นแหล่งอาหารแห้ง อาหารสด เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องสำอาง เสื้อผ้า

๔ № ตลาคบ่าดังเบซาร์
จากหาดใหญ่ไปประมาณ ๖๐ กิโลเมตร
ก็จะถึงด่านสะเดา เพียงทำบัตรผ่าน
ที่ด่าน ก็สามารถเข้าไปเดินชื้อสินค้าใน
ตลาดปาดังเบซาร์โด้สบาย แต่ก่อนจะ
ชื้อของที่นี่ควรตรวจสอบราคาจากตลาด
ที่หาดใหญ่ก่อน

📵 วัดทาสใหญ่ใน

เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธทัตถมงคล พระนอนขนาดใหญ่ ที่กล่าวกันว่าใหญ่ เป็นอันดับสามของโลก มีขนาดยาว ๓๕ เมตร สูง ๑๕ เมตร กว้าง ๑๐ เมตร ซึ่ง ชาวไทยทั้งจากทาดใหญ่ ยะลา ปัตตานี กรุงเทพฯ และชาวมาเลเชีย สิงคโปร์ นิยมมานมัสการ

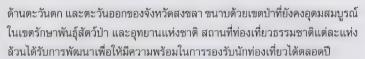
วัดถ้ำเขารูปช้าง

ศาสนสถานลัทธิมหายานแห่งนี้ตั้งอยู่ ในถ้าเขารูปช้าง ภายในถ้ำแบ่งออก เป็นห้องๆ เพื่อประดิษฐานพระพุทธรูป และพระโพธิสัตว์กวนอิม บางส่วนของ ถ้ามีหินงอกหินข้อย ซึ่งทางวัดตกแต่ง ประดับไฟสว่างไสว บริเวณวัดสงบ ร่มรื่น วัดแห่งนี้มีกฎระเบียบเคร่งครัด เช่น ห้ามฆ่าสัตว์ ห้ามลักขโมย ห้าม จัดงานบันเทิงอีกทั้งยังขอความร่วมมือ ในการรับประทานอาหารมังสวิรัติใน บริเวณวัด

วัดถ้ำเขารูปช้างเปิดตั้งแต่ ob.ooac.oo น. ทุกวัน หากสนใจมาถือศีล ฝึกสมาธิ ติดต่อ (oo) ๒๓๐-๔๗๖๙

ท่องธรรมชาติ

สัมผัสสายน้ำ ขุนเขา ป่าดิบชื้น

อยู่ในเขตอำเภอรัตภูมิ เป็นน้ำตกขนาด เล็ก ตั้งอยู่ท่ามกลางแมกไม้เขียวขจื มีน้ำตลอดปี น้ำตกไหลจากโตรกผาสู่ แอ่งน้ำ เหมาะกับการเล่นน้ำ สามารถ เดินขึ้นไปตามบันไดหินเลียบเขา เพื่อ ชมความงามของน้ำตกอย่างใกล้ชิด ชั้นบนมีแอ่งน้ำเล็กๆ อีก ๑ แห่ง ขนาบ ด้วยโตรกผาและป่าสมบูรณ์ ต้านหนึ่ง เป็นหาดทรายสั้นๆ เดินลุยน้ำข้ามไป นั่งเล่นได้

🔘 🔤 น้ำตกบริพัตร

(a) 🔐 🐼 🚾 😘

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโดนงาช้าง

ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดสงขลาและจังหวัดสตูล ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็น เทือกเขาสลับชับช้อนของเทือกเขา บรรทัด ปกคลุมด้วยป่าดิบชื้นอุดม สมบูรณ์ และเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร หลายสายซึ่งไหลสู่ทะเลสาบสงขลา เช่น คลองโตนงาช้าง คลองโตนปลิว คลองบริพัตร จากลักษณะภูมิประเทศ ที่สลับชับช้อนของพื้นที่ก่อให้เกิดน้ำตก ที่มีความสวยงาม มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันทั่วไป

นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่ง ธรรมชาติในเขตรักษาพันธ์สัตว์ป่าโตน งาช้างได้เฉพาะในส่วนของน้ำตก ซึ่งมี อย่ ๗ แห่ง ตั้งลดหลั่นกันมาตามระดับ ความสูง รวมทั้งสิ้น ๑,๕๕๐ เมตร ได้แก่ โตนบ้า โตนปลิว (ที่ระดับ ๒๐๐ เมตร) โตนงาช้าง (ที่ระดับ ๔๕๐ เมตร) โตนดำ (ที่ระดับ ๗๐๐ เมตร) โตนน้ำปล่อย (ที่ ระดับ ๑,๐๕๐ เมตร) โตนฤๅษีคอยบ่อ (ที่ระดับ ๑,๓๐๐ เมตร) และโตนเสม็ดชน (ที่ระดับ ๑.๕๕๐ เมตร) ตลอดเส้นทาง ส่น้ำตก ต้องปืนป่ายขึ้นไปบนก้อนหิน ก้อนโตๆ แทรกด้วยรากไม้ใหญ่ ซ้อน ทับกันเป็นเหมือนบันไดธรรมชาติ ก่อ ให้เกิดรสชาติของการเดินทางอับน่า ประทับใจ

ฤดูกาลท่องเที่ยว ฤดูฝนระหว่าง เดือนพฤษภาคม-ธันวาคม โดยเฉพาะ ตุลาคม-ธันวาคม ฤดูร้อนระหว่าง เดือนกุมภาพันธ์-เมษายน

เป็นอุทยานแห่งชาติแห่งแรก ของ จังหวัดสงขลา ประกาศเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๔ มีพื้นที่กว่า ๒๐๒ ตารางกิโลเมตร (๑๓๒.๕๐๐ ไร่) อยู่ในเขตอำเภอนาทวี และอำเภอสะเดา พื้นที่ส่วนใหญ่เป็น ป่าดิบชิ้นที่ยังคงความหลากหลายและ หนาแน่นของพืชพรรณและสัตว์ป่า บริเวณที่ทำการอุทยานแห่งชาติเขาน้ำ ค้าง มีลานกางเต็นท์ ไม่ไกลนักเป็นเส้น ทางศึกษาธรรมชาติและจุดชมทิวทัศน์

อุทยานแห่งชาติเขาน้ำค้าง มีทั้ง แหล่งท่องเที่ยวสำหรับนักนิยมธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ที่ให้รสชาติในการท่องเที่ยวแตกต่าง กว่าการเที่ยววัตหรือโบราณสถานทั่วไป

ฤดูกาลท่องเที่ยว ฤดูฝนระหว่าง เดือนพฤษภาคม-มกราคม ฤดูร้อน ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน

🚅 🔐 น้ำตกโตนตาดฟ้า

ชั้นแรกเป็นหน้าผาใหญ่ข้างน้ำตกสูง ประมาณ ๑๐ เมตร ป่าโดยรอบยังคง อุดมสมบูรณ์ มีลานและศาลาพักผ่อน ถัดขึ้นไปชั้นบนสุดเป็นน้ำตกที่มีหน้าผา ใหญ่ สูงประมาณ ๒๐-๓๐ เมตร ห่าง จากที่ทำการอุทยานฯ เป็นทางลาดยาง ประมาณ ๒ กิโลเมตร แล้วเดินแยกจาก ถนนลงไปอีกประมาณ ๒๐๐ เมตร

🚰 🔐 น้ำตกโตนฉาต

ตั้งอยู่ด้านหลังที่ทำการอุทยานฯ ระยะ ทางเดินประมาณ ๕๐๐ เมตร ธรรมชาติ สวยงาม โดยเฉพาะบริเวณลานหินเหนือ น้ำตกกว้างประมาณ ๒ ไร่

อูโมงค์ประวัติศาสตร์เขาน้ำค้าง

ตั้งอยู่ที่หมู่ ๑ (หมู่บ้านปิยมิตร ๕) ตำบล คลองกวาง อำเภอนาทวี อุโมงค์แท่งนี้ เคยเป็นฐานที่มั่นของพรรคคอมมิวนิสต์ จีน (จุลม.) มาเกือบ ๔๐ ปี ก่อนสมาชิก พรรคจะเข้าร่วมเป็นผู้พัฒนาชาติไทย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๐ บริเวณเขาน้ำค้าง ยังมือุโมงค์ลักษณะนี้อีกไม่น้อยกว่า ๑๐๐ แห่ง

อุโมงค์แห่งนี้เป็นอุโมงค์ดินเหนียว ที่ขุดด้วยกำลังคน ที่กว้างใหญ่ และยาว ที่สุดในประเทศไทยใช้เวลาขุดประมาณ ๙ ปี สะท้อนให้เห็นการใช้ความรู้ความ ชำนาญหลายด้าน ตั้งแต่การเลียกจุด ยุทธศาสตร์ ลักษณะทางธรณีวิทยา สภาพป่าไม้ ดินฟ้า อากาศ ผสานกับ การออกแบบก่อสร้างได้อย่างลงตัว

ก่อนเข้าสู่อุโมงค์ น่าจะแวะชม นิทรรศการประวัติความเป็นมาของที่นี่ เสียก่อน นอกจากข้อมูลและภาพถ่าย แล้วยังจัดแสดงข้าวของเครื่องใช้ ของ อดีตสมาชิกพรรค เช่น ตู้เย็นซึ่งผลิต ขึ้นใช้เอง โทรเลข หนังสือการเมือง นอก

จากนั้นยังมีการจัดแสดง วิถีชีวิตของชาวชาไกซึ่งเป็น ชนพื้นเมืองในป่าแถบนี้

อุโมงค์มีสวามยาวประมาณ ๑.๐๐๐ เมตร แบ่งเป็น ๓ ชั้น ลึกจากผิวดิน ๑๐-๓๐ กว่าฟุต แต่ละชั้นมีบันไดเชื่อมถึงกัน มี ทางเช้าออก ๑๖ ช่อง จุคนได้ประมาณ ๒๐๐ สน ภายในแบ่งออกเป็นห้องต่างๆ เช่น ห้องประชุมของผู้นำ ลานซ้อม มอเตอร์ไซค์ สนามซ้อมยิงปืน ภายนอก อโมงค์มีป้อมยาม เส้นทางส่งเสบียง โรงเรียนการเมือง ห้องวิวาห์ สำหรับ ค่สมรสใหม่ เป็นตับ

อุโมงค์ประวัติศาสตร์เขาน้ำค้าง ได้รับการปรับปรุงให้มีความพร้อม สำหรับรองรับนักท่องเที่ยว มีร้าน อาหารบริการ และร้านชายสมุนไพร โดยมีทมอสมุนไพรจีนซึ่งอยู่ในหมู่บ้าน เป็นผู้ปรุง

ค่าผ่านประตู คนละ ๒๐ บาท พาก ต้องการมัพคูเทศก์ ติดต่อ คุณรุ่งโรจน์ แซ่หลี (๐๗๔)๓๒๙๒๐๓ หรือ (๐๖) മ്പാ-പ്രോദ്

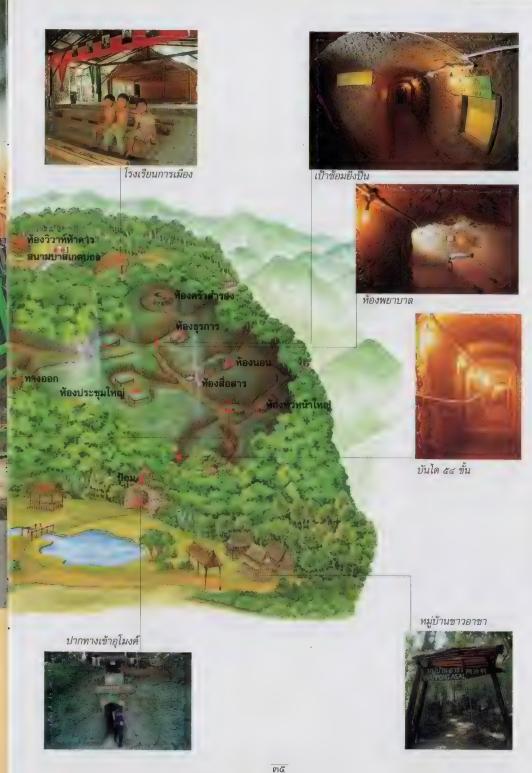

ห้องประชุมเล็ก

ลานช้อมมอเตอร์ ไ

ข้อมูลการเดินทาง

กรุงเทพฯ - สงขตา

การเดินทางจากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๔ ผ่านจังหวัดประจวบคีรีขันธ์-ชุมพร แล้วเข้าทางหลวงหมายเลข ๔๐ ผ่านจังหวัด สุราษฎร์ธานี-นครศรีธรรมราช-พัทลุง จากนั้น ใช้ทางหลวงหมายเลข ๔ ถึงอำเภอหาดใหญ่ หรือเข้าอำเภอเมืองไปอีกประมาณ ๓๐:กิโลเม**ต**ร

กรุงเทพฯ -

มีรถโดยสารประจำทางกรุงเทพฯ-ทาดใหญ่ และกรุงเทพฯ-สงขลาบริการทุกวัน ใช้เวลา เดินทางประมาณ ๑๓ ชั่วโมง สอบถามราย ละเอียดได้ที่สถานีขนส่งสายใต้ โทร. (๑๒) ๔๓๕-๒๑๙๙. ๔๓๔-๗๑๙๒. ๔๓๔-๕๕๕๗-๘ หรือที่สถานีขนส่งหาดใหญ่ โทร. (๐๗๔) banbagog, banban/ഒന്

ทาดใหญ่ PWNJER

การรถไฟแห่งประเทศไทย เปิดบริการเดินรถ ระหว่างกรุงเทพฯ-หาดใหญ่ทุกวัน มีทั้งรถด่วน และรถเร็ว ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่ สถานีรถไฟกรุงเทพฯ (หัวลำโพง) โทร.(๐๒) **ଅଞ୍ଚଳ-୦୩**๔ର, **ଅ**ଳଳ-୭୦୮୭୦ ୮୩୨. (୦୭୮୯) ଅଟନ୍ତେ ଓ. independent independent

กรุงเทพฯ 17117

บริษัทการบินไทย จำกัด มีบริการเครื่องบิน โดยสารระหว่างกรุงเทพฯ-หาดใหญ่ ทุกวัน ติดต่อมอบถามรายละเอียดที่ โทร.(ola)๕๑๓oalขอ หรือที่หาดใหญ่ โทร. (o๗๔) เขตต๔๓๓.

හරේහයින, හරෙහන්ගෙ, හරේයීරී - හ

ค้าอยางใปวนกรมทองเที่ยว

โปรแกรมที่ ๑

วันที่ ๑

รับประทานทานอาหารเข้าแบบจีน ย่าน ถนนนิพัทธ์อุทิศ 🛭 ไหว้พระที่วัดหาดใหญ่ใน วัดคงคาเลียบ อำเภอหาดใหญ่ ข้ามไปซื้อสินค้าต่อที่ตลาดปาดังเบซาร์ มาเลเซีย

วันที่ ๒

ช่วงเช้า เดินชม (หรือนั่งสามล้อถึบ) อาคารเก่า ย่านถนนนครนอก ถนนนครใน แวะชิมอาหารรสเด็ด เลือกซื้อขนมไทย เต้าหู้ยี้เสวยที่ถนนนางงาม

ช่วงบ่าย เข้าพิพิธภัณฑ∎ถานแห่งชาติสงขลา พิพิธภัณฑ์พะธำมะรงค์ เล่นน้ำ เล่นกีฬาทางน้ำที่ขาดสมิหลา ช่วงเย็น

วันที่ ๓ ช่วงเช้า เที่ยวเกาะยอบนเส้นทางวัฒนธรรมเกาะยอ ช่วงบ่าย ขับรถเลียบหาด เส้นทางหลวงเลข ๔๐๘ แวะนมัสการวัดเก่าตามรายทาง เช่น วัดจะทิ้งพระ วัดพะโคะ ฯลฯ

ล่องเรือดูนก ที่อุทยานนกน้ำคูขูด หรือ ช่วงเย็น ล่องเรือชมทะเลสาบสงขลา ชมพระอาทิตย์ คัสดง ลิ้มรสุดาหารทะเลร้านริมเกาะยก

วันที่ ๑

เล่นน้ำ เดินป่าชมธรรมชาติ ที่น้ำตกโตนงาช้าง น้ำตกโตนตาดฟ้า น้ำตกโตน∎าด

วันที่ 🗠

ไหว้พระที่วัดหาดใหญ่ใน วัดคงคาเลียบ อำเภอหาดใหญ่ ข้ามไปซื้อสินค้าต่อที่ตลาดปาดังเบซาร์ มาเลเซีย ซื้อสินค้าที่ตลาดกิมทยง แวะชิมเต้าคั่วร้านประจำของพู≣เอกเปรม

วันที่ ๓

เที่ยวป่า เล่นน้ำตก อุทยานแท่งชาติเขาน้ำค้าง อโมงค์ประวัติศาสตร์เขาน้ำค้าง

วันที่ ๔

แวะชมฟาร์มนกเขาที่อำเภอจะนะ

หมายเลขโทรศัพท์ รหัสทางไกล (๐๓๔)

ตำรวจท่องเที่ยว อำเภอหาดใหญ่
๒๕๖๐๙๓
กองตำรวจบริการประชาชน
๒๕๘๐๘๙
โรงพยาบาลสงขลา
๔๕๗๔๕๖, ๕๔๗๐๓๖, ๕๔๗๔๐๗-๘
โรงพยาบาลสูนย์หาดใหญ่
๒๓๐๘๐๐-๔, ๒๔๓๐๑๖
โรงพยาบาลสงขลานครินทร์
อำเภอหาดใหญ่
๒๐๒๐๖๒-๗
สถานีตำรวจภูธร อำเภอเมือง
๒๕๓๓๓๓
ประชาสัมพันธ์จังหวัด
๓๒๒๐๐๕
สำนักงานจังหวัด

สถานที่พั<u>ก</u>

อำเภอเมือง

മരമിമാര് , അവരെ

สวัสดี ถนนนครนอก nadmlaam สุขสมบูรณ์ อ ๔๐ ถนนเพชรคีรี ഇരെട്ടെ. ദ്രേമിയമ-In สุขสมบูรณ์ เอ ๔๐ ถนนไทรบุรี മിമമ്പ് വർ-ഒറ เกาะยกรีสคร์ท ๓๐ ตำบลเกาะยอ ര്റ്റേത്രറ-ഒ ทักป คลับ ๒๕/๕ ถนนกาญจนวนิช ദേശിനേഹ-ന นารายณ์คส ถนนชายเขา മരെത്രിട് หาดแก้วรีสคร์ท ๑๖๓/๑ กม.ที่ 5 หัวเขาแดง ถนนหาดแก้ว ಶಾಣಾಂಡೆಡೆ-ಏಶಿ สมิหลา ถนนราชดำเนิน തരെത്തറ-ദ് สไมล์อินน์ ๑๔/๑๙ ถนนวิเชียรชม മലൈര്ദ് สงขลาพาเลช ๑๖๐ ถนนกาญจนวนิช ตำบลเขารูปช้าง **๔๔๓๐๑๓, ๔๔๓๐๒๕** สงขลาโฮเต็ล ๖๘/๗๐ ถนนวิเชียรชม ยอยตัวตั พาวีเลี่ยน ๑๗ ถนนปละท่า **೯೯೮೯೯೦-೮**

รอยัลคราวน์
๓๘ ถนนไทรงาม
๓๒๒๓๒๔. ๓๐๐๙๐๔.
๓๒๐๐๒๔-๙
เลคอินน์
๓๐๐-๓ ถนนนครนอก
๓๒๐๐๔, ๓๒๐๔๘๒-๒
๒๒รัคิค
๙๙/๘๘ ถนนกาญจนานิช
๓๒๒๘๐๐-๒, ๓๒๒๘๒๐-๒,
๕๒๐๔๓๓, ๕๒๐๐๙๐

อำเภอหาดใหญ่

แกรนด์ ๒๕๗ ถนนธรรมนูญวิถี කියිත්තයට, කිහත්වර්ගේ แกรนด์พลาฑ่า ๒๔/๑ ถนนเสน่หานสรณ์ MMEMEO-E. MMOOEE-& เก็นติ้ง ๒๖๓ ถนนสามชัย ໂຄຍເຄື່ອຂ້ອ-ຂ คาร์เลย์ เกสท์เสาส์ ๙๗/๑ ถนนนิพัทธ์อทิศ ๒ คิงส์ อเยอ ถนนนีพัทธิ์อทิศ อ | | Inmapago-& โรเพิด ๑๙๙ ถนนนิพัทธ์อูทิศ 💩 magagg-pa เจา โสเต็ล ๙๙ ถนนจติอนสรณ์ മ്പ്രത്യമർ, (റിമ)മാർഗരാം ഒർ โซคล้านวย ดอด/ตอ-๗ ถนนแสงศรี ක්රීම්භන්ම, කිහියිමරය් ชากระ อ๘๕/๑ ถนนนีพัทธ์อุทิศ m කුළුක්කරු, කුළුදීක්කය-m. mesacoc ชิตี้ ปาร์ค ๒/๑ ถนนเพชรเกษม ମହନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଥମ ଅନ୍ତ เช็นจรี่ ๙ ถนนราษฎร์อุทิศ മര്മര്ത്ത. ഭിമര്ക്കാ เข็นทรัล สุคนธา หาดใหญ่ ๓ ถนนเสน่หานสรณ์ ඉද්ලේක්ක්ක-ආ් โซโก้ ๘๐ ถนนเสน่ทานุสรณ์ neganiala เชียงไฮ้ ๔๗-๕๑ ถนนเชื่อมรัฐอุทิศ **කිරීග්**ගන් ma/m ถนนประชารมย์ තිහිත්තයේ කිරීම් කිරීම් ไดมอนด์ พลาช่า **๖๒ ถนนนิพัทธ์อทิศ** ๓ шпоопо-со

ไดกิซิ ๒๙ ถนนฉัยยากลอทิศ ๔ **മ്പാനിയ**്, മനാതിനാ, മനാതിന്റ เดกะรีเจนที่ mm ถนนประชาสิปัตย์ Immagoo-at. Imammon-ani เดกะรถยัล ๑๐๖ ถนนประชาธิปัตย์ inggional inglinobin ดงหน้า ๑๑๘-๑๒๐ ถนนนีพัทธ์อุทิศ ๑ maninomi-a ตะวันกกก อตอ/อ-ต ถนนนิพัทธ์อทิศ ต ไทยโฮเต็ล ๙ ถนนราษฎร์อุทิศ ชอย ๓ laminado, laminado, indimodo-la ๔๓/๑-๕ ถนนศรีผดงวิถี කය්ස්ස්ත්ය. කුතුන්ත්ස්ස ลนภัทร หาดใหญ่ ๒๒๒ ถนนศภสารรังสรรค์ ମନ୍ଦ୍ରପ୍ରେଶ୍ୱ - 🗷 นิวเวิลด์ ๑๔๔-๑๕๘ ถนนนิพัทธ์อทิศ ๒ lac୍ବର୍ଗ୍ଟମ, lanopoo, ମହିହିନ୍ଦ୍ରାବ-ହି ทีพี แกรนด์ ทาวเวคร์ ๗๔ ถนนเสน่หานสรณ์ ටේ-බවත්තම บีพี แกรนด์ สวีท ๗๕/๑ ถนนเสน่หานุสรณ์ ମଝିଟ୍ରିଅର-ଆ. ମଝିରେଝିଡି แปซิฟิค อ๔๙/อ ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๒ ปาล์มอินน์ สสก ถนนเพพรเกษม කුහුනයේය. කුයුත්තුන්ර ปาล์มวิลล่า ๕๗-๕๙ ถนนแสงภาทิตภ์ becceled. ปักกิ่ง ดส-สต ถนนเชื่อมรัฐอุทิศ ක්රම්කරු, ක්රේක්ල්ක ปริเท ๑๓๘/๒-๓ ถนนธรรมนูญวิถี indenabo, inelinda's ปาร์ค ๘๑ ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๒ langago, lalaog'ani ผึ้งหลาง ๒๔๐-๕ ถนนแสงจันทร์ madaga. พิมาน ๘๗ ถนนราษกร์ยินดี **ଅ**୩୦୭ଝିଝ-๗ พี เค ๓๔๔ ถนนรักการ മ്പാര്ണി-ഒ เพรสซิเด้นท์ ๔๒๐ ถนนเพชรเกษม നമ്പ് അറാരം പ്രത്യാരം maaann

ฟอริดา ๔ ถนนศรีภวนารถ තහරයිරීයි-ග්, තහරයිරිහ แมนดาริน **๖๒-๔ ถนนนิพัทธ์อทิศ ๑** manana เมโทร ๗๖ ถนนนิพัทธ์อทิศ ๒ മര്ലെയ്യെട്ടെ-ര് มณเฑียร ๑๒๐-๑๒๔ ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๑ Inmana-a. Immoona-alm มาร์โคโปโล ๒๒-๒๔ ถนนศรีภวนารถ d'Inonnal มาย์เศาส์ ๖๐๐ ถนนเพชรเกษม ത്രത്തിരാ-വ มารีนา ๑๐๗ ถนนราษฎร์อุทิศ inamonio-in แม่น้ำ ๔๓/๔๒-๓ ถนนตันรัตนากร maggoo-m เมคร์ลิน ๒ ถนนฉัยยากูลอุทิศ ๒ เทตดดตด-๘ เมืองทอง ๑ ๘/๓-๔ ชอยเสน่หานุสรณ์ ถนนผดงภักดี)ബര്ര്*തിര്*ന് เมืองทอง เอ ออะ/อ ถนนผดงภักดี කය්වය්ටත්, කිහනයන්ස් ยเงดี สส ถนนนิพัทธ์อทิศ ต മ്പര്യൂറോ-ബ ๔๒-๔๔ ถนนนีพัทธ์อุทิศ o ത്രമാന്ത്ര-ര് ราชธานี ๑ ถนนธรรมนูญวิถี ศ๕๔๔๔๖-๘ ริเวคร์ดินน์ ๖๕ ถนนชลการา laccentão, lampaco-m ลีการ์เดนท์ ๑ ถนนลีพัฒนา Immacino-c ลานนา อินน์ ๑๖ ชอยสนทรและเพื่อน ถนนราษฎร์อุทิศ മമ്നമതിര്. **മമ്നന**്റെ, മിമര്ന്ന ลัดดา เกสท์เฮ้าส์ ๑๓-๑๕ ถนนธรรมนูญวิถี to to colonia ๑๒-๑๕ ถนนฉัยยากลอทิศ ๓ biboa'66, banda's6 วี แอล หาดใหญ่ p-๓-๕-๗ ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๑ നഭ്യമതാര-പ്

แวงอัน อ๒๗ ถนนนิพัทธ์อทิศ beccet, metoch ศิริพิบันท์ ๒๐ ถนนราษภร็อทิศ စြင်စြာဝင်ရ-စြာ สยามซิตี้ ๒๔-๓๕ ถนนนีพัทธ์อทิศ ๒ manan-lind สยาม โคเด็ล ส_้อ ถนนนีพัทธ์อทิศ ๑ 西るべんかん สรศิลป์เกสท์เคาส์ เคลือ/๗-๔ ถนนเพชรเกษม නිතුද්ගලක් สากล ๔๗-๘ ถนนเสน่ทานสรณ์ කුත්තරයිට, කුත්ත්වල, තුල්ලිල්ල-ක สิงคโปร์ โฮเต็ล ๖๖ ถนนศุกสารรังสรรค์ **മത്തിർതർ, മർർർതർ, തർ**റർട്ടർ สีสม พาเลข ๓๓ ถนนราษฎร์อุทิศ ซอย ๖ ഭിമദ്നാര-ഭ หาดใหญ่ การ์เด้นโฮม ๕๑/๒ ถนนหอยมูกข้ ක්කරේල්ල්, කිත්තක්රේත หาดใหญ่ กรีนวิว <a / <tr>
๔๕/๔ ถนนแสงศรี മൗര്വൈ-10, ഇര്മിജാതി, നമ്മാര്മ-ര് หาดใหญ่ เช็นทรัล oco-oco ถนนนิพัทธ์อุทิศ ต mmg000-00 หาดใหญ่ พาเสช ๑๐-๗ ถนนฉัยยากูลอุทิศ ๓ mをめをめる-cm หาดใหญ่ เมอริเดียน ๔๗/๒๖ ถนนศรีภานารถ നമ്മേനിനിന-പ หาดใหญ่ รามา ๒๓๘ ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๓ ක්තරක්කක්කයේ සැක්ක්කයේ සේ หาดใหญ่อินเตอร์ ๔๒-๔ ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๓ badanda, badada, badadan. ตลีอดังต-ต ทลุยส์เกสท์เฮาส์ พอ-พด ถนนธรรมนูญวิถี d'a coma แทลมทอง ๔๖ ถนนธรรมนูญวิถี മ്പന്റെ നമ്മനാര- ഒ อมราพร เกสท์เฮาส์ ๙๔-๒๐๐ ถนนนิพัทธ์อทิศ ๓ ශ්රියේගති, **ක**ශ්රියේග් อัมรินทร์ ๒๔๕ ถนนนิพัทธ์อทิศ ๑ lankogg, kogglanka, നമ്മനാട-പ อาน อาน สอ ถนนนิพัทธ์อทิศ ๑ **ചെ**ന്നു കുടുന്നു อินทรา ๙๔ ถนนธรรมนูญวิถี නගන්නේය. නැත්ත්වේය නැත්ත්වේ

เอเชียน ๕๕-๕๙ ถนนนิพัทธิ์อทิศ ๓ m€m€00-m€ เคส เค ออไต/ตอส ถนนจันทร์นิเวศน์ ชอย la ಡ‼ಾಂಡೆಡೆದ-ಶಿಡೆ เอส ซี เคิกร์ริเทจ mb/๔๓ ถนนแสงศรี ชอย ๕ inmoodd inmoniad แคมบาสเดครั้ ๒๓ ถนนผดงภักดี ingoolgo-b. iggaccop-gl ๑๕๐ ถนนแสงจันทร์ Innopino-e เค็มเพคเรคร์ ๑ ถนนตันรัตนากร වස්දේශ්ව විවස โคเรียนเต็ล ยด๕ ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๓ mmoodin-d อำนวยสข ๑๕๑ ถนนแสงศรี Immodemi ลนนำใต้ ๕-๗ ถนนดวงจันทร์ monaccol แฮปปี้ เวิลด์ ๔๕ ถนนราชอุทิศ ชอย ๙ langar lan ยอลลิเดย์ พลาช่า o-m ถนนชีวาสนสรณ์ incoccin

อำเภอเทพา

ลีลา รีสอร์ท
หมู่ ๑ ถนนสะกอม
๒๓๑๗๔๐
สะกอมคาบานา
๑๓๖ หมู่ ๔
ถนนจะนะ-ปัตตานี
(๑๑)๒๑๓-๐๕๖๐

อำเภอสะเดา

โกลด์เดนท์อินน์ ๔-๑๐ ถนนกาญจนวนิช රොක්රීමත, රහරකයේ 19 19 ๘๒/๘ ถนนสุขาภิบาล **ශ්කාඛ්‍ර වර්ග** අතර අත් ද Minomob พายแดน อสาก ถนนเพชรเกษม discoun, discondin ไทย-มาเลเชีย ๑๐ ถนนศิริมงคล «Incolno เพิร์สคอร์ท ๑๒๔/๑ ถนนป้อม ๑ **අත්තර්ග** ලක්කර් අත්තර් รอยัล อินน์ ๒๔/๖-๗ ถนนสขาภิบาล ഭ്യാര്ത്ര. ഭ്യാതിയാ

ไลท์เฮาส์
๑๐๘ ถนนเพชรกาฟ
๕๒๑๒๓๓, ๕๒๑๑๑๗
สยามออคิต
๒๐๘-๒๑๗ ถนนบ่าดังเบชาร์
๕๒๑๔๗๘-๙
สะเดาพลาช่า
๑๘/๓ ถนนรามสุข
๔๑๒๗๗๓, ๔๑๑๙๓๖
เอ็ม เค
๒๗๑/๔ ถนนอนามัย
๕๓๑๗๙๗

อำเภอสะทิงพระ

สทิงปุระรีสอร์ท ๔๑/๒ หมู่ ๒ ตำบลบ่อดาน ๔๕๕๓๓๘-๔๐

อำเภอสิงทนคร

เขาเชียว ๒๓๙/๑๑ หมู่ ๑ ถนนท่าแพ-เกาะยอ ๓๓๑๖๖๙-๗๐

ร้านอาหาร อำเภอเทพา

ดับปก

ถนนแหลมสนย์อน
คอสสต
บ้านก็วชีพู๊ค
๒๐ ถนนราชคำเนิน
๓๒๒๓๓๙
พรทิพย์ ๐.๒
เกาะยอพาวีเลี่ยน
๐๗ ถนนปละทำ
คออดสส
มัคร์
ถนนแหลมสนย์อน
คอไซสไซล

อำเภอทาดใหญ่

กันเอง ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๓ กิมฮวดหลี (สุกี้) ถนนชลธารา คิงส์ ถนนนิพัทธ์อทิศ ๑ ครัวเบสท ๒๑๐/๘-๙ ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๒ monde จิตรลดา ฟิด การ์เด้น ๕๐-๑ ถนน์กาญจนวนิช inm's Citien เจ็เล็ก ๑๙๐/๓ ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๒ හිරිරිස්ට්ට්, හිරිට්ත්වර 9121173 ๓๗/๑ ถนนนิพัทธ์สงเคราะท์ ๑ GONGOM ชั้นเดย์ ๖๔ ถนนจุติสนุสรณ์ mmob@o

ไซกี ภัตตาคารสุกี้ อ๘๒ ถนนจติอนสรณ์ langicinia เต่าทอง ๑๕-๗ ชอย ป.อุษานนท์ ถนนนิพัทธ์อทิศ ๓ meedoc ทะเลทองซีฟิต oma-oo ถนันเสน่หานสรณ์ ทิพย์นรินทร์ อต๕/ต-๔ ถนนธรรมนญวิถี | |කුතු|කුතුරිට ไทย-มาเลเชีย ๗๐๐-๒ ถนนนิพัทธ์สงเคราะห์ ๑ Indahina สมาตรา ๕๕/๑ ถนนรัถการ inabada, inglingan หงษ์หยก ๓๑/๑-๓๓-๓๕ ถนนชีวานสรณ์ magaina-a ไหหว้าเทียน ๘๐ ถนนเสน่ทานุสรณ์ lacinose, languado เอฟ แอนด์ เอ เบเกอรี่ ๔๖๕-๔๖๗ ถนนเพชรเกษม lamer del ส่องกง โรงแรมลีการ์เด้นท์ ได้เตียง ถนนศภสารรังสรรค์ medeco นพเก้า ใกล้โรงแรมเจบี นายขาว ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๓ pag paoc นดเดิลการ์เด้น ๒๕ ถนนเสน่ทานสรณ์ โบ๊ตเบเกอรี่ ๒๐๐/๑๑-๑๒ ถนนนีพัทธ์อทิศ ๒ മെയ്യാന് പ്രത്യാന ไพลิน สเต็กเฮ้าส์ oc/m-๔ ถนนศรีภูวนารถ muccepia มารียา ๔๓ ถนนเสน่ทานสรณ์ magoda แม่ทิพย์ อ๘๗-๑๘๘ ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๓ magmag ราชธานี โรงแรมราชธานี Inninucc เวียงจันทร์ ถนนนิพัทธ์อุทิศ ь ศรีนริบทร์ ถนนฉัยยากูลอุทิศ bobolee สยาม โรงแรมลีการ์เด้นท์ สวนสำราญ อสต ถนนนิพัทธ์อุทิศ ๒ කයන්වට, කයේය්ගේ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เราะ กาลารเลกคกงคกร์ด ถบบรัชดาภิเษก ห้วยขวาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐ โทร. (๖๖๒) ๖๙๔-๑๒๒๒ (๘๐ เลขหมาย) โทรสาร (๖๖๒) ๖๙๔-๑๒๒๐-๑ Internet: www.tat.or.th. E-mail Address : center@tat.or.th สำนักงาน ททท. ในประเทศ สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๑ (ภาคเหนือตอนแน) ๑๐๕/๑ ถนนเชียงใหม่-ลำพน ตำบลวัดเกต กำเภกเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๐๐๐ TMS. (ocin) කයේටංජ, කයේටංශ්, කය්ටෙට් โทรสาร (๐๕๓) ๒๔๔๖๐๕ พื้นที่ความรับผิดชอบ เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต 🗠 (ภาคเหนือตอนบน) ๔๔๘/๑๖ ถนนสิงหไคล อำเภอเมือง จังทวัดเทียงราย ๕๗๐๐๐ โทร. (๐๕๓) ๗๑๗๔๓๓ โทรสาร (๐๕๓) ๗๗๗๔๓๔ พื้นที่ความรับผิดชอบ เชียงราย พะเยา อดรดิตถ์ แพร่ น่าน สำนักงาน ททท. ภาคเหน็อ เขต ๓ (ภาคเหนือตอนล่าง) ๒๐๙/๗-๘ ศนย์การค้าสรสีท์

ถนนบรมไตรโลกนาถ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณโลก ๖๕๐๐๐ โทร. (๐๕๕) ๒๕๒๗๔๓ โทรสาร (๐๕๕) ๒๕๒๗๔๒ พื้นที่ความรับผิดชอบ พิษณโลก เพชรบรณ์ สโขทัย

สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๘ (ภาคเหนือตอนล่าง)

๑๙๓ ถบบตากสิน ตำบลหนองหลวง คำเภอเมือง จังหวัดตาก ๖๓๐๐๐ โทร. (๐๕๕) ๕๑๔๓๔๑-๓ โทรสาร (๑๕๕) ๕๑๔๓๔๔ พื้นที่ความรับผิดชอบ ตาก พิจิตร กำแพงเพชร

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต o (ภาคกลางฝั่งตะวันตก)

ถนนแสงชโต ตำบลบ้านเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบรี ๗๑๐๐๐ โทร. (๑๓๔) ๕๑๑๒๐๓ โทรสาร (๑๓๔) ๕๒๑๒๐๐ พื้นที่ความรับผิดชอบ กาญจนบรี นครปฐม สมทรสาคร สมทรสงตราม สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๒ (ภาคกลางฝั่งตะวันตก)

๕๐๐/๕๑ ถนนเพชรเกษม อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบรี ๗๖๓๓๐ โทร. (อกไข) สพอออลั-อ โทรสาร (๐๓๒) ๔๗๑๕๐๒ พื้นที่ความรับผิดชอบ เพชรบรี ราชบรี

ประจวบคีรีขันธ์ สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๓ (ภาคกลางฝั่งตะวันออก)

๖๐๙ หมู่ ๑๐ ถนนพระตำหนัก อำเภอบางละมุง เมืองพัทยา จังหวัดชลบรี ๒๐๒๖๐

This. (one) alember, aleania โทรสาร (๑๓๘) ๔๒๙๑๓๓ พื้นที่ความรับผิดชอบ ชลบรี สมทรปราการ สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๔ (ภาคกลางฝั่งตะวันออก) ๑๕๓/๔ ถนนสขมวิท ตำบลตะพง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ๒๐๐๐๐ โทร. (๐๓๘) ๖๕๕๔๒๐-๑, ๖๖๔๕๘๕

โทรสาร (omg) ๖๕๕๔๒๒ พื้นที่ผวามรับผิดชอบ ระยอง จันทบรี สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๕ (ภาคกลางฝั่งตะวันออก)

๑๐๐ หม่ ๑ ถนนตราด-แหลมงอบ ตำบลแหลมงอบ อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด ๒๓๑๒๐ THE (OND) EDINGE EDINGE EDINGS โทรสาร (ond) แสฟฟสัส พื้นที่ความรับผิดชอบ ตราด และหม่เกาะ สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๖ (ภาศกลางตอนบน)

๑๐๘/๒๒ หมู่ ๔ ตำบลประตูชัย อำเภอพระนคร-ศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐ โทร. (๐๓๕) เมสออฟอ-ฟ โทรสาร (๐๓๕) ๒๔๖๐๗๔ พื้นที่ความรับผิดชอบพระนครศรีอยธยาสระบรี อ่างทอง สพรรณบรี ปทมธานี และนนทบรี

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๗ (ภาศกลางศอนบน)

ถนนรอบวัดพระธาต อำเภอเมือง จังหวัดลพบรี ๑๕๐๐๐ โทร. (๐๓๖) ๔๒๒๗๖๘-๙ โทรสาร (onb) สเขเขตโอส พื้นที่ความรับผิดชอบ ลพบรี นครสวรรค์ อทัยธานี ชัยนาท สิงห์บรี

สำนักงาน ทุทท. ภาคกลาง เขต ८ (ภาคกลางตอนนน)

ocle/cc หมู่ o ถนนสุวรรณศร ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ๒๖००० Ins. (one) നല്ലെയ്യ, നല്ലെയ് โทรสาร (ond) makings พื้นที่ความรับผิดชอบ นครนายก สระแก้ว ปราจีนบรี ฉะเชิงเทรา สำนักงาน พพพ. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เขต ๑ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง) พอดพ-พอดส ถนนมิตรภาพ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๐๐๐ โทร. (oca) เอยตอกo, เอยตอออ

โทรสาร (๐๔๔) พอพรรพ พื้นที่ความรับผิดชอบ นครราชสีมา บรีรัมย์ สรินทร์ ชัยภูมิ

สำนักงาน พทพ. ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ เขต ๒ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง)

๒๖๔/๑ ถนนเขื่อนธานี อำเภอเมือง จังหวัดอบลราชธานี ๓๔๐๐๓ โทร. (๐๔๕) ๒๔๓๗๗๐ โทรสาร (๐๔๕) ๒๔๓๗๗๐ พื้นที่ความรับผิดชอบ อบลราชธานี อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ ปโสธร

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต ๓ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน)

๑๕/๕ ถนนประชาสโมสร ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐ Ins. (our) bedaded โทรสาร (๐๔๓) ๒๔๔๔๙๗ พื้นที่ความรับผิดชอบ ขอนแก่น ร้อยเอ็ต บหาสารคาม กาฬสินธ์

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต ๔ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน) oca/o ถนนสนทรวิจิตร ตำบลในเมือง กำเภถเมือง จังหวัดบครพบม ๔๔๐๐๐ THE COCKE CONCRO-D โทรสาร (๐๔๒) ๕๑๓๔๙๒

พื้นที่ความรับผิดชอบ นครพนม สกลนคร มกตาหาร

ส่ำนักงาน พทท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต ๕ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน) ๑๖/๕ ถนนมุขมนตรี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมียง จังหวัดอุดรธานี ๔๐๐๐๐ โทร. (๐๔๒) ศไตน์๔๐๖-๗ โทรสาร (๐๔๒) คเตรีสอส พื้นที่ความรับผิดชอบ อดรธานี

ทนองบัวลำก หนองคาย เลย สำนักงาน พพพ. ภาคใต้ เขต ๐ (ภาคใต้ตอนล่าง)

๑/๑ ชอย ๒ นิพัทธ์อทิศ ๓ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ๙๐๑๐๐ TNS. (୦៧୯) ଅନ୍ତର୍ଥିତ, ଅନ୍ୟଥିତତ, ଅଟେମାନ୍ୟ โทรสาร (๐๗๔) ๒๔๕๙๔๖ พื้นที่ความรับผิดชอบ สงขลา สตล

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๒ (ภาคใต้ตอนล่าง)

สนามหน้าเมือง ถนนราชดำเนิน คำเภอเมือง จังหวัดนศรศรีธรรมราช ๔๐๐๐๐ โทร. (๐๗๕) สสวสอส-๖ โทรสาร (๐๗๕) ค๕๖๕๑๗ พื้นที่ความรับผิดชอบ นตรศรีธรรมราช ตรัง พัทลง

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๓ (ภาคใต้ตอนล่าง) ๑๐๒/๓ หม่ ๒ ถนนนราธิวาส-ตากใบ

ตำบลกะลวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ๙๖๐๐๐ INS. (omin) godogg, gibiogno, gibiogun โทรสาร (๐๗๓) ๕๒๒๔๑๒ พื้นที่ความรับผิดชอบ นราธิวาส ยะลา

สำนักงาน พพพ. ภาคใต้ เขต ๘ (ภาคใต้ตอนบน)

๗๓-๗๕ ถนนภูเก็ต อำเภอเมือง จังหวัดภเก็ต ๘๓๐๐๐ THS. (ONIS) MODONS, MONORG, MONDON โทรสาร (๐๗๖) ๒๑๓๕๔๒ พื้นที่ความรับผิดชอบ ภูเก็ต พ็งงา กระบี่

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๕ (ภาคใต้ตอนบน) ๕ ถนนตลาดใหม่ บ้านดอน อำเภอเมือง

จังหวัดสราษฎร์ธานี ๔๔๐๐๐ [NS. (OMM) BEOGRE, BEEGEOG-6 โทรสาร (๐๗๗) ๒๔๒๔๒๔ พื้นที่ความรับผิดชอบ สุราษฎร์ธานี ชุมพร ระนอง

สำนักงาน ททท. ต่างประเทศ สำนักงานกัวลาลัมเปอร์ Suite 22.01, 22nd Floor, Menara Lion, 165,

Sulie 22.01, 22 Floor, Wentara Liori, 163, Jalan Ampang, 50450 Kuala Lumpur, MALAYSIA Tel: (007 60 3) 216-23480 Fax: (007 60 3) 216-23486 E-mail Address: sawatdi@po.iaring.my

สำนักงานสิงคโปร์ c/o Royal Thai Embassy, 370 Orchard Rd., Singapore 238870, SINGAPORE Tel: (65) 235-7694, 235-7901, 735-0637 Fax: (65) 733-5653 E-mail Address:tatsin@mbox5.singnet.com.sg

สำนักงานฮ่องถง 401 Fairmont House, 8 Cotton Tree Drive, Central, HONG KONG Tel: (85 2) 2868-0732, 2868-0854 Fax: (85 2) 2868-4585

E-mail Address: tathkg@hk.super.net สำนักงานโตเกียว

Yurakucho Denki Bldg., South Tower 2nd Floor, Rm. 259, 1-7-1 Yurakucho. Chiyoda-ku, Tokyo 100, JAPAN Tel: (81 3) 3218-0337, 32180355, 3218-1077 Fax: (81 3) 3218-0655

E-mail Address: tattkv@crisscross.com สำนักงานโอซากา Technoble Yotsubashi Bldg., 3rd Floor, 1-6-8 Kitahorie, Nishi-ku, Osaka

550-0014, JAPAN Tel: (81 6) 6543-6654, 6543-6655 Fax: (81 6) 6543-6660 E-mail Address: tatosa@ca.mbn.or.ip

สำนักงานฟูกูโอกะ EL Gala Bldg., 6th Floor, 1-4-2 Tenjin, Chuo-ku, Fukuoka 810-0001, JAPAN Tel: (81 92) 725-8808 Fax: (81 92) 735-4434 E-mail Address: tatfuk@asahi-net.or.jp

สำนักงานไทเป 13th Floor, Boss T ower, No.111 Sung Chiang Road, (Near Nanking East Road

Junction) TAIPEI 104
Tel: (886 2) 2502-1600 Fax: (886 2) 2502-1603 E-mail Address: tattpe@ms3.hinet.net

สำนักงานโชล Coryo Daeyungak Center Building, Rm. 604, 6th Floor, 25-5, 1-ka, Chungmu-ro, Chung-ku, Seoul 100-706, KOREA Tel: (82 2) 779-5417, 779-5418, 771-9650 Fax: (82 2) 779-5419

E-mail Address:tatsel@soback.komet.nm.kr สำนักงานชิดนีย์ 2nd Floor, 75 P itt Street, Sydney NSW 2000 AUSTRALIA

Tel: (61 2) 9247-7549 Fax: (61 2) 9251-2465 E-mail Address: info@thailand.net.au

สำนักงานลอนดอน 49 Albemarle Street, London WIX 3 FE ENGLAND, U.K.

Tel: (44207) 499-7679 Fax: (44207) 629-5519 E-mail Address: info@tat-uk.demon.co.uk สำนักงานแฟรงค์เฟิร์ท

Thailandisches Fremdenverkehrsamt Rethmannstr 58 d-60311 Frankfurt/M., GERMANY Tel: (49 69) 138-1390 Fax: (49 69) 281-468 E-mail Address: tatfra@t-online.de

สำนักงานปารีส 90 Avenue des Champs Elysees, 75008 Paris, FRANCE Tel: (33 1) 5353-4700 Fax: (33 1) 4563-7888 E-mail Address: tatpar@wanadoo.fr

สำนักงานกรุงโรม Ente Nazionale per il Turismo Thailandese, Via Barberini, 68, 4th Floor, 00187 Roma, IT ALY Tel: (39 06) 420-14422, 420-14426

Fax: (39 06) 487-3500 E-mail Address: tat.rome@iol.it สำนักงานลอส แองเจลีส

611 North Larchmont Blvd., 1st Floor, Los Angeles, CA 90004, U.S.A.

Tel: (1 323) 461-9814 Fax: (1 323) 461-9834 E-mail Address: tatla@ix.netcom.com สำนักงานนิวยอร์ก

1 World Trade Center, Suite No. 3729, New York, N.Y. 10048, U.S.A. Tel: (1 212) 432-0433, 432-0435 Fax: (1 212) 912-0920 E-mail Address: tatny@aol.com

เข้าใจถิ่น

พบความหลากหลายทาง ธรรมชาติ จากขุนเขา สูโลกใต้ทะเลสีครามและ ความหลากหลายทาง วัฒนธรรมที่บอกเล่าผ่าน เรื่องราวของเมือง ชีวิตผู้คน เทศกาลประเพณีท้องถิ่น จนถึงเรื่องของอาหารการกิน ย่านตลาด จากเหนือสุด แดนสยาม จนถึงถิ่นใต้ เมื่อใจเปิดรับสิ่งใหม่ๆ คุณจะรู้ว่าเมืองไทยมีอะไร ให้รู้จัก ให้ชื่นชมอีกมากมาย

เข้าใจเที่ยว

เพลินตา เพลินใจกับแหล่ง
ท่องเที่ยวที่จัดกลุ่ม
ตามความเชื่อมต่อของเส้นทาง
การเดินทางและคัดสรร
เฉพาะสถานที่ท่องเที่ยวที่มี
ความโดดเด่นในด้านต่างๆ
ทั้งทางธรรมชาติ
ศิลปวัฒนธรรม พร้อมตัวอย่าง
กิจกรรม โปรแกรมการ
ท่องเที่ยวและข้อมูลที่สำคัญ
และจำเป็นสำหรับการเดินทาง

